jestymättömien järjestämi-
n on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit liittykää yhteen!" — Marx

o. 274 — 1930 Torstaina, marrask. 20 p:nä — Thur., Nov. 20 XIV Vuosik. — Vol. XIV

umouksellinen lakko-ike leviää yli Espanjan

tutaisteluita monissa kaupungeissa — Lakkoliikkeen luonne muuttuu päivä päivältä vallankumouksellisemmaksi — Kommunistit ottaneet useissa paikoissa taisteluiden johdon — Tilanne myönnetään äärimäisen jännittyneeksi

RLIN, marrask. 19. — Huolia tiukasta sensuurista, jonka njan hallitus on pannut toi- lakkoliikkeen kehittyessä sa sangen myrskyiseksi, on e kuitenkin saatu tietoja, jotka tavat, että lakot Espanjassa osaamassa yhä enemmän ja enän vallankumouksellisen luon- Tänne tulleissa tiedoissa main lakkoliikkeen johdossa olemonissa paikoissa kommunistiaiheuttaen sen, että työläiset ole totelleet taantumuksellisten attiliittojohtajien määräyksiä, ovat monissa paikoissa lähtelakkoon ilman näiden suostua.

nne saapuneiden tietojen muoli eilen m.m. Barcelonassa a taisteluja käynnissä työläisja hallituksen hurttajoukkojen ä. Koko päivän kuului eri osisaupunkia ammuntaa, osoittaen, taisteluja käytiin kiivaasti. Uhlukumäärästä on mahdotonta a vielä tietoja, mutta uskotaan n nousevan melkoisen suuriksi.

KOLIIKE LEVIÄÄ NOPEASTI YLI MAAN

isen päivän kuluessa ilmoitelakkojen puhjenneen monissa ungeissa ympäri maata. Sevil-, jossa ennestään vallitsee muulla työaloilla lakkotilanne, yhtyieilen ylioppilaat myöskin lak-. Täydellisen yleisakon uskoseuraavan. Ciudad Realesta iletaan, että kaikki kaivostyöläiset can ja Puerto Llanon alueilla ryhtyneet lakkoon. Malagassa itetaan tilanteen kärjistyvän, isten osoittaessa päivä päivältä empaa taistelu-aktiivisuutta. essa ovat kaikki metallityöläiakkoutuneet, vaatien palkkojen tusta ja yleensä olosuhteita korvaksi. Tilanteen ilmoitetaan olekriitillisen, sillä pelätään muuin työalojen yhtyvän lakkoon. icantesta tulleet tiedot kertovat eilen alkaneen yleisen lakon, lmatta uniopomojen kielloista. munistien uskotaan olevan lakkeen johdossa. Heti lakon alkan jälkeen syntyi keskikaupuntulisia yhteenottoja työläisten hallituksen hurttien välillä. Lilie kaupungissa on kokonaan pyyksissä, sillä lakkoon on ryhtykaikkien alojen työläiset ntequerrassa on myöskin sattutaisteluita lakkolaisten ja poliivälillä, jolloin useita työläisiä gittiin.

seilta muiltakin paikkakunnilta ui eilisen päivän kuluessa hävia tietoja lakkoliikkeiden puhnisesta.

spanjan porvaristo tunnustaa vaaran olevan suuren

ADRID, marrask. 19. — Päämiri Berenguer kävi eilen henkilöaisesti selostamassa tilannetta inkaalle, antaen samalla myössanomalehdistön edustajille launon, että tilanne on äärimmäijännittynyt. Pääministeri sanoi tyksensä olevan, että lakko Madsa aiheutui siitä, kun poliisit käsivät työläisten hautajaiskulen kimppuun, jolloin neljä työä kerrotaan saaneen surmansa oin 200 haavoittuneen. Edelleen sti hän sanomalehtien edusta- että lakkoliikettä koko maassa valmisteltu pitemmän aikaa ja näiden valmistusten etunenässä t kommunistit ja osaksi muuthallitusvastaiset piirit. Kommuen vaikutuksen kuitenkin uskoi kein suuremmaksi lakkoliikkeen nemiseen yli maan.

spanjan tapahtumia eurataan kaikissa maissa mielenkiinnolla

ERLIN, marrask. 19. — Viime n lopulla Madridissa puhjennuta sittemmin viime päivien kuluyli maan levinnyttä lakkoliiä, jolla näyttää olevan vallankuksellinen luonne, seurataan kai- Europan maissa työläisten kesdessa mitä suurimmalla mielennolla. Useissa maissa pelätään äisten alkavan seuraamaan Esjan työläisten esimerkkiä ja silaralta on monissa maissa kaikeshiljaisuudessa hallitusten taholvalmistauduttu mahdollisten lakn puhkeamisten estämiseksi ja tukahduttamiseksi. Porvaristo nimittäin käsittää, että suuret joukkoliikkeet ovat mitä suurimpana innoittajana työläisten keskuudessa ryhtyä taisteluun omien maittensa piiskurikomentoa vastaan.

"Pravdan" ensimäinen toimittaja kuollut

Tuapsesta tiedotetaan, että siellä on kuollut tuberkulosiin "Pravdan" ensimäinen toimittaja tov. N. G. Poletajev.

Tov. Poletajev on alkujaan Putilovin tehtaan sorvari. Ennen Lokakuuta joutui vangituksi lukemattomia kertoja vallankumouksellisen toimintansa johdosta. V. 1907 joutui hän työläisten edustajana 3:nteen Valtion duumaan, jossa hän kuului sosialidemokraattiseen fraktsian bolshevistiseen siipeen.

Tov. Poletajev oli "Pravdan" ensimäinen virallinen toimittaja. Tässä työssä toimi hän vielä vallankumouksen jälkeenkin vuoteen 1919, jolloin siirtyi taloudellisiin tehtäviin.

Pääsyyte kumottiin raadissa

"LAITTOMASTA KOKOONTUMISESTA" SYYTEYT, SUDBURYN TYÖTTÖMÄIN PARAADIIN OSALLISTUNEET TOVERIT TÄNÄÄN RAADIN EDESSÄ — SYYTE KUMOTTIIN, — MUTTA UUSI SYYTE NOSTETTIIN — HUOMENNA SYYTETÄÄN HETI LUVATTOMAN PARAADIN PITÄMISESTÄ

T.k. 5 p. "liittomasta kokoontumisest" syytteeseen asetetut, Sudburyn työttömäin mielenosotukseen osallistuneet toverit Parker, Barker, Heikkilä, Ewanyshyn, Poliuchuk ja Tkaczuk olivat tänään Sudburyn poliisioikeudessa kuulusteltavina.

Kolmea todistajaa, Sulaa, Poliuchukia ja Tkaczukia — kuultiin syytettyjen puolesta. Pääsyyte kumottiin, kun ei heitä voitu todistaa siihen syyllisiksi. Mutta heitä vastaan nostettiin uusi syyte kaupungin sivulain rikkomisesta, luvattomasta paraadin pitämisestä.

Tkaczukia vastaan nostettiin syyte poliisin pääle hyökkäämisestä.

Tämä juttu tullaan käsittelemään huomenna, johon mennessä syytetyt ovat vapaalla jalalla 50 dollarin takuuta vastaan kukin.

Syytetyitä puolusti lakimies Cooper, joka myös asetti heidän puolestaan takuun väliaikaisesti.

Canadan kauppavaihto nopeassa laskukaudessa

KAUPPA LASKENUT LÄHES PUOLELLA BILJOONALLA DOLLARILLA TÄMÄN VUODEN ENSIMÄISEN 7 KUUKAUDEN AIKANA

OTTAWA, marrask. 19. — Liittohallituksen toimesta julkaistut tilastot osottavat, että maailmanlaajuinen kapitalistinen kriisi on koskenut Canadankin sangen vakavasti. Tämän vuoden ensimäisen seitsemän kuukauden kauppavaihto on ollut lähes puoli biljoonaa dollaria alhaisempi kuin viime vuoden vastaavan ajan kauppavaihto. Viimevuoden ensimäisenä seitsemänä kuukautena nousivat Canadan viennit 706,004,034 dollariin ja tuonnit 776,564,668 dollariin, näitten numerojen laskiessa tänä vuonna vastaavalla ajalla viennin ollessa ainoastaan 527,514,723 dollaria ja tuonnin 591,003,402 dollaria, laskun kauppavaihdossa ollessa 464,040,575 dollaria.

Viime vuoden lokakuussa oli viennit 121,417,449 dollarin arvoinen ja tuonti 116,271,197 dollarin arvoinen, jota vastoin tämän vuoden lokakuussa oli vientikauppa ainoastaan 84,297,932 dollaria ja tuonti 76,155,535. Samaan aikaan kuin on merkillä pantava kauppatasapainon muuttuminen Canadalle suotuisammaksi vientikaupan ollessa suuremman kuin tuontikaupan, on lasku kauppavaihdossa äärettömän suuri.

Canadan vientikaupassa on tapahtunut suuri lasku kaikkien vientitavaroiden alalla, markkinain supistuessa arveluttavassa määrin.

TORONTOLAISET PROTESTEERAAMAAN PUOLAN FASCISTITERRORIA VASTAAN

Protestikokous ensi sunnuntaina Labor Lyceumilla kello 4 ip.

TORONTO, marrask. 19. — Toronton suomalaiset tulkaa joukolla protestikokoukseen lausumaan vastalauseenne Puolan fascistiporvariston työläisiä kohtaan harjottamaa terroria vastaan.

Ensi sunnuntaina t.k. 23 päivä kello 4 iltapäivällä pidetään Labor Lyceumilla Spadina Avenuella suomalaisten vastalausekokous Puolan porvariston työläisiään kohtaan harjottaman terrorin johdosta. Luokkavastakohtien jatkuvasti kärjistyessä turvaantuu porvaristo kautta maailman yhä suuremmassa määrässä väkivaltaan. Se tahtoo suoranaisella petomaisella väkivallalla tuhota kaikki työläisten vallankumoukselliset järjestöt. Sen raivo kaikissa maissa kohdistuu ennenkaikkea kommunistipuolueeseen ja sen kanssa läheisessä yhteistoiminnassa oleviin järjestöihin, koska kommunistinen liike on ainoa työväenliikkeen muoto, joka todellisuudessa uhkaa porvariston valta-asemaa. Porvaristo näkee siinä suurimman vihollisensa ja siksi se jännittääkin kaikki voimansa tuhotakseen sen.

Meillä ovat vielä tuoreessa muistossa lapualais-kososlaisten Suomessa harjoittamat väkivallantyöt, joita siellä jatkuvasti tehostetaan. Puolan porvaristo ei halua olla toisia huonompi työläistensä kuristamisessa. Viime aikoina ja varsinkin juuri päättyneen vaalikamppailun aikana ja yhteydessä on Puolan porvaristo harjottanut ennenkuulumatonta terroria työläisiä kohtaan. Se on käynyt vaalikamppailua niin "kansanvaltaisesti", että sen yhteydessä on satoja ja tuhansia työläisiä teurastettu, vankilat sullottu täyteen valtiollisia vankeja ja toisia tuhansia on piesty ja pahoinpidelty. Kaiki työläisten vallankumoukselliset järjestöt ja sanomalehdet on lakkautettu ja hajotettu, niin pitkälle kun porvaristo niitä kykenee hajottamaan.

Tilanteen ollen näin kärjistyneen Puolassa, ovat työläiset kautta maailman nousseet protesteeraamaan tätä petomaista menettelyä vastaan. Niinpä täällä Torontossakin on pidetty kommunistipuolueen alotteesta parikin neuvottelua eri työväenjärjestöjen kesken, tämän protestiliikkeen paikalliseen järjestelyyn nähden. Ja sen tuloksena on päätetty, että erikieliset työläiset pitävät ensin protestikokouksia omalla kielellään ja sen jälkeen pidetään yksi suuri kansainvälinen kokous, johon osallistuvat kaikenkieliset työläiset. Jotkut kansallisuudet, kuten ukrainalaiset ja venäläiset esimerkiksi, ovat jo pitäneet näitä kokouksia. Ja suomalaisten kokous tullaan pitämään ensi sunnuntaina kello neljä iltapäivällä.

Kansainvälinen kokous tullaan pitämään tämänkuun lopulla, mahdollisesti sunnuntaina 30 päivä. Siitä ilmotetaan aikaan ja paikkaan nähden tarkemmin tuonnenpana. **Juuri nyt tulee jokaisen muistaa, että saapuu Labor Lyceumille ensi sunnuntaina. — S—t.**

Inco ja työttömyys

Senjälkeen kun Kansainvälinen Nikkelikompania, Inco, viime kuukausien kuluessa on näläkäruoskalla, työläisten joukkoerottamisilla, työpäivän pitämisellä ja alituisilla uhkauksilla edessä olevista palkkojen alentamisista terrorisoinut Sudburyn seudulla työläisiä ja luonut tällä seudulla ennenkuulumattoman laajan työttömyyden, ilmoittaa eilinen Sudburyn englanninkielinen lehti suurella ja yli sivun uloittuvalla otsikolla, että Inco on päättänyt luovuttaa 100,000 dollaria työttömyyshädän lieventämiseen Sudburyssä ja sen ympäristöllä.

Työttömyyden lieventämistä sanotaan valtion taholta myönnetyn 85,000 dollaria ja Sudburyn valtuuston taholta samallainen erä, joten hätäaputöitä varten siis olisi tällä hetkellä olemassa yhteensä 270,000 dollaria. Sudburyn valtuuston rekisteröimisto on tähän mennessä rekisteröinyt 1,300 työtöntä, mutta todellisuudessa on työttömien ja heidän perheidensä lukumäärä Sudburyssä ja sen ympäristöllä paljon suurempi.

Incon johtokunta sanoo, että se tulee myöntämänsä 100,000 dollaria käyttämään etupäässä teiden kunnostamiseen ja vesijohtojen laskemiseen Copper Cliffissä. Jokainen meistä tietää varsin hyvin, että edessä oleva talviaika on kaikkein sopimattomin vuodenaika tietöiden tekoon, joten töiden järjestäminen siinä suhteessa jäänee mitättömän vähäiseksi. Hätäaputöissä maksettavista palkoista ei tietysti puhuta halaistua sanaa. On selvää, että ne yritetään pysyttää näläkärajan alapuolella.

Edellämainitut summat ja porvarilehden suuret otsikot jäävät siis nekin kapitalistien konsteiksi, joilla pyritään rauhoittamaan työttömiä, antamatta heille mitään todellista apua. Sudburyn työttömien tulee entistä enemmän lujittaa järjestöään ja entistä tarmokkaammin käydä herroilta vaatimaan kunnollisesti maksettua työtä tai toimeentuloa ja aivan heti.

Herrat työttömyyttä poistamassa

DETROIT, marrask. 18. — Eilen illalla piti täällä s.n. kaupunginmajuri Murphyn työttömyyskomitea istuntoaan, jossa se päätti suositella työnantajille, että nämä asettaisivat voimaan 30-tunnin työviikon, antaakseen täten tilaisuuden työttömille työhönpääsyyn.

Tuollaiset keinot työttömyyden poistamiseksi ovat mitä naurettavimpia, sillä sellaisten toimenpiteiden avulla kurjistetaan entisestäänkin kurjilla palkoilla työskentelevien olosuhteita, samalla kun sillä ei ainakaan Yhdysvalloissa, jossa on n. 8 milj. työtöntä, voida työttömyyttä vähentää juuri sanottavasti. "Suosittelu" on kai tarkoitettukin työläisten pettämiseksi, että jotain sitä muka tehdään herrojenkin taholta kurjuuden poistamiseksi.

Winnipegin työläiset Puolan valkoterroria vastaan

WINNIPEG, Man., marrask. 19. — Joitain päiviä sitten pidettiin Winnipegissä Puolan valkoterrorin johdosta eri työväenjärjestöjen konferenssi, johon osallistui 18 edustajaa kuudesta eri järjestöstä. Konferenssi päätti järjestää t.k. 30 p:nä suuren joukkomielenosotuksen Puolan lahtariterroria vastaan. Puhujina tässä kokouksessa tulevat esiintymään ukrainalaisten, puolalaisten, juutalaisten ja saksalaisten työläisten edustajat. Pääpuhujaksi tulee tov. Navis, joka äskettäin on palannut Europan matkalta ja tuntee hyvin olot Puolassa. Valmistuksista ja siitä yleisestä vihasta päättäen, mikä kuohuttaa Winnipegin työläisten mieliä Puolassa työläisiä ja vähemmistökansallisuuksia kohdistuvan [illegible] johdosta, tulee tästä vastalausekokouksesta suurenmoinen tilaisuus. Winnipegin työläisten on siihen osallistuttava viimeistä miestä ja naista myöten. Alas Ruolan ja Suomen lahtarikomento, jota ylläpidetään työläisten terrorisoimiseksi omissa maissa ja sodan aloittamiseksi Neuvostoliittoa vastaan.

Lapualaisuus koettaa versoa Vermilion Riverilläkin

FASCISTINEN SUOMI-SEURA PERUSTETTU SUDBURYLAISEN KIRKON ISÄN AVUSTUKSELLA

VERMILION RIVER, Ont. marrask. 19. — Vermilionriveriläiset ja whitelaiset kirkon helmassa uinuneet ainekset ovat taasen heränneet toimintaan perustaen lapualaisseuransa erään sudburylaisen suomalaisen taivaanluotsin avustuksella. Tämä n.k. Suomi-seura koettaa hoippua hengissä perin heikkona, joskin se on jo ryhtynyt toimintaan kommunisminvaaran torjumiseksi tällä farmiseudulla, missä se on arveluttavalla tavalla versonut näitten valkoainesten mielestä.

Seuran perustamisen yhteydessä on yhtenä ensimäisenä edesottamisena ollut kommunistivastaisen hyökkäyksen alottaminen tekemällä valituksia maakunnallisille viranomaisille, että kunnallisissa tietöissä on kommunistit johtamassa töitä, kontrolloiden työnsaantimahdollisuudet j.n.e, joskin tässä tapauksessa tämän hyökkäyksen tekeminen on tarkoitettu näitten ansiomahdollisuuksien saattamiseksi "oikeauskoisten" käsiin. Valituksia on myös tehty samoille viranomaisille siitä kuinka kommunistit täällä ovat m.m. vastustaneet vaalitoimintaa äskeisten liittoparlamentivaalien aikana, kieltäen äänestämästä porvaripuolueitten ehdokkaita y.m.

Valkosuomalaiset lapualaisainekset ovat kaikkialla koettamassa koota voimiaan kommunistivastaiseen hyökkäykseensä, tunkeutuen kaikkiin mahdollisiin paikkoihin tämän työnsä suorittamiseksi, pappisainesten ollessa liikkeen toimeenpanevana voimana. Tätä mustan taantumuksen laajenemispyrkimystä vastaan on kohdistettava taistelu siellä missä se pyrkii nostamaan rumaa päätään.

Vehnän hinta romahtanut taas uuteen alhaiseen tasoon

WINNIPEG, Man., marrask. 17. Täkäläisessä vehnäpörssissä romahti vehnän hinta viime lauantaina alhaisemmalle tasolle kuin se on koskaan ennen ollut, vehnämarkkinain ollessa auttamattomassa tilassa, ilman minkäänlaisia markkinamahdollisuuksia. Sitten lauantain on kuitenkin hinnat jälleen hieman nousseet silloisesta alhaisesta tasosta, jolloin vehnäbushelin hinta oli ainoastaan 58 3/8 senttiä. Tänään on vehnänhinta 3—3 7/8 senttiä yläpuolella lauantaisen tason.

Viljapörssissä vallitseva ahdinkotila on suoranaisesti kuvastamassa vallitsevaa tilannetta, jolloin viljaeleveaattorit kukkuroillaan ei kyetä saamaan markkinoita sille viljalle, joka on seisomassa kapitalististen yhtymien takana.

"Agraarikonferenssi" paljastaa korttinsa

Tähdätty avoimesti Neuvostoliittoa vastaan

WIEN, marrask. 19. — Kuten Bukarestista tiedotetaan, on siellä pidetyssä "agraarikonferenssissa" esiintynyt Rumanian maatalousministeri Magyaru. Magyaru on lausunut, että konferenssin päätarkoituksena on "agraarikriisin poistamista edistävien toimenpiteiden käsittely". Tämä olisi tehtävä ennenkaikkea maatalousmaiden ulosviennin yhdenmukaisella järjestelyllä.

Konferenssin puheenjohtajana toimii rumanialainen Kamarathesku.

Heti ensimäisessä puheenvuorossaan Kamaratshesku lausui, että konferenssin työ on keskitettävä kolmeen kysymykseen: valtamerentakaisten maiden kilpailuun, maailman maataloustuotannon kasvuun ja "neuvosto-dumpingiin".

Konferenssin virallisessa tiedotuksessa sanotaan, että konferenssin jälkeen tulee sen työtä jatkamaan vakituinen komitea, johon tulevat kuulumaan kaikkien konferenssiin osallistuneiden maiden edustajat. Komitealle on laadittu jo toimintasäännöt.

Nankingin hallitus on kykenemätön kukistamaan punaista armeijaa

Punainen armeija etenee joka päivä — Nankingin lahtarihallituksen 100,000 miestä käsittänyt armeija voimaton kestämään punaisten painostusta

SHANGHAI, marrask. 18. — Nyt jo on osoittautunut, että Nankingin lahtarihallituksen pari viikkoa sitten aloittama "suurhyökkäys" Kiinan työläisten ja talonpoikain punaista armeijaa vastaan on jäänyt kokonaan tuloksettomaksi. Pari viikkoa sitten lähetti nimittäin Nankingin hallitus, saatuaan sovinnon aikaan pohjoisten lahtarikenraalien kanssa, joiden kanssa Nankingin hallitus oli sotajalalla, etelään 100,000 miestä käsittävän armeijansa murskaamaan punaisia joukkoja, mutta nyt jo tunnustetaan yleisesti, että hallituksen joukot eivät ainoastaan ole epäonnistuneet, mutta tulleet lisäksi vielä lyödyiksi.

LIIKENNE JANTSHE-JOELLA PYSÄHDYKSISSÄ

Liikenne Jantshe-joella on melkein kokonaan pysähdyksissä, sillä punainen armeija on miehittänyt monissa paikoissa joen rannat molemmilta puolin, asettaen tärkeimpiin paikkoihin tykistöpattereita, joista pommittavat kansallisen hallituksen ja ulkomaalaisten imperialistien sotalaivoja, jotka uskaltautuivat yrittämään jokea ylös punaisten valtaamille alueille. Tavaraliikenne joella on melkein kokonaan pysähdyksissä.

PUNAINEN ARMEIJA — SAAVUTTAMATTOMISSA

Nankingin armeijan upseerit ovat, epäonnistuttuaan punaisten tukikohtia valtaamaan ja kärsittyään suuria tappioita, valitelleet, että punaiset joukot ovat melkein aina saavuttamattomissa. Sattuu, että punaisia ei tiedetä olevan kymmenienkään mailien läheisyydessä, talonpoikien rauhallisesti kyntäessä peltojaan, mutta yhtäkkiä ilmaantuu hyvin aseistettu punaisten joukko-osasto ja tuhoaa vihollisen äkkirynnäköllä, kadoten jälleen kuin maan alle. Tämä osoittaa, että väestö kokonaisuudessaan on neuvostovallan kannattajia, sillä tuollaisissa tapauksissa ei ole muuta "taikatemppua" kuin että väestö kokonaisuudessaan on, luonnollisesti lapsia ja naisia lukuunottamatta puna-armeijalaisia, tekeytyen tilanteiden mukaan vaikkapa peltonsa kyntäviksi talonpojiksi lahtarilaumojen lähestyessä, antaen sopivalla hetkellä tunkeutujille raskaan muistutuksen puna-armeijan olemassaolosta.

ULKOMAISET IMPERIALISTIT HUOLISSAAN PUNAISTEN MENETYKSISTÄ

Täkäläisissä imperialistien sanomalehdissä pohditaan suurella huolestuneisuudella Nankingin lahtarihallituksen yhä heikkenevää asemaa ja neuvostojoukkojen entistä valppaampaa toimintaa. Kaikenlaisia provokatoorisia juttuja koetetaan keksiä kommunisteja vastaan, että saataisiin suurempi tekosyy ryhtyä kaikkien maitten imperialistisilla voimilla auttamaan Nankingin hallitusta neuvostojoukkojen kukistamisessa, joka ulkomaisten kapitalistien taholtakin myönnetään ylivoimaiseksi tehtäväksi Nankingin lahtarihallitukselle. Yhtenä tällaisena provokaattorijuttuna muutama päivä sitten levitettiin "tietoa" kaikkien maitten porvarillisille sanomalehdille, että punaiset muka olivat ottaneet neljä ranskalaista lähetyssaarnaajaa vangiksi, vaatien heistä lunnaita kustakin 20,000 dollaria, uhalla, ellei lunnaita makseta heti, teloitetaan panttivangit. Juttu on kokonaan tuulesta temmattu, niinkuin kaikki toisetkin lukemattomat "kauhuteot", joita Kiinan neuvostojoukkojen kontolle on sepitetty Shanghain ulkomaalaiskortteleissa asustavien imperialistien kätyrien toimesta.

Ensi kuun 11 päivänä, Cantonin valtauksen kolmantena vuosipäivänä, kokoontuu ensi kerran Kiinan neuvostojen kongressi, jossa tullaan hallinnollisesti liittämään yhteen kaikki ne alueet, jotka punainen armeija tähän mennessä on valloittanut, sekä luomaan suunnitelmat koko Kiinan valtaamiseksi neuvostovallan alaiseksi.

Fascismin kehittyminen Ruotsissa

TUKHOLMA, marrask. 19. — Gööteborgissa on käynnissä oikeusjuttu kahta kommunistia, Knut Schanderia ja Walter Anderssonia vastaan, joiden syytetään protesteeranneen Suomen fascisteja vastaan ja syyttäneen Ruotsin poliisien käyttäneen fascistisia metoodeja. Sensijaan kun ennen sellaisista syytöksistä on päästy pienillä sakoilla, yleinen syyttäjä nyt vaatii neljän vuoden kuritushuonerangaistusta kummallekin syytetylle.

Mikään muu ei todista parhaiten syytettyjen väitteitä tosiksi, sillä sellaisia tuomioita vain fascistit vaativat.

VASEMMISTOLAINEN OSUUSTOIMINTA-LIIKE YHDYSVALLOISSA LAAJENEE

VIIME SUNNUNTAINA PERUSTETTU PLAINFIELDISSÄ OSUUSTOIMINNALLISEN YHTEYSLIITON IDÄN PIIRI

WORCESTER, Mass., marrask. 18. — Viime sunnuntaina pidettiin Plainfieldissä sikäläisen osuusliikkeen haalilla Idän vasemmistolaisen osuustoimintaväen edustajakokous. Kokoukseen oli saapunut kaikkiaan 57 täysivaltaista ja eri järjestöjen veljesedustajaa, edustaen lähes neljäätuhatta vasemmistolaista osuusliikkeiden jäsentä.

Kysymyksen alustajina työläisten ja farmarien osuustoiminnallisen yhteysliiton Idän piirin perustamisesta esiintyivät tov. H. Puro ja Wm. Marttila, jotka laajoissa lausunnoissaan selostivat liiton syntyä ja sen tehtäviä. Puhujat selittivät liiton tarkoituksen olevan nyt alussa etupäässä propagandallisen puolen harjoittaminen, mutta tulee se myöhemmin ryhtymään myöskin kaupalliseen toimintaan.

Alustusten johdosta syntyneessä keskustelussa käytettiin runsaasti puheenvuoroja, käyden niistä ilmi tällaisen liiton tarpeellisuus, koska keskusosuuskunta on hajoituspolitiikallaan pettänyt ne toiveet mitä siihen työläisten luokkataistelun tukijana oli aikaisemmin asetettu.

Tämän jälkeen hyväksyttiin yksimielisesti, että Workers and Farmers Co-operative Unity Alliance perustetaan itään. Valittiin 13-henkinen toimeenpaneva komitea seuraavasti: Spencerin, N. Y. osuusliikkeestä Theodor Mäki; Brooklynistä A. Rasp; Bronxin osuusliikkeestä H. Colodny; Norwoodin osuusliikkeestä N. Ylijoki; Quincystä Otto Saarinen; Ashburnhamista Eskeli; Maynardista A. Kauppinen; Hubbardstonista Otto Kangas, Plainfieldin osuusliikkeestä Kalle Aronen ja Vihtori Takanen; Worcesterista N. Ahti, J. Peterson, H. Paasikivi ja Matti Wiitala. Kolme viimeksimainittua muodostavat pikakomitean. Sihteeriksi valittiin tov. Matti Wiitala.

Massan aluekomitean puolesta puhui kokoukselle aluesihteeri tov. R. Björback. Hän puhui ulkomaalaissyntyisten työläisten puolustuskonferenssista, kehoittaen kokousta valitsemaan edustajan sinne. Päätettiin valita kaksi edustajaa, joiksi tulivat tov. Selma Silander ja Toivo Mäntylä. Kyytikulujen peittämiseksi kerättiin kolehti, joka tuotti $20.46.

Hyväksyttiin protesti haloslaisten hajotushommaa vastaan.

Lopuksi tov. Puro puhui muutamin sanoin kokouksen tärkeydestä, painaen edustajain mieliin, että työmme ei päättynyt vaikka kokous päättyikin. Nyt meille alkaa jokapäiväinen työ näiden päätösten käytäntöön asettamiseksi.

Tämä innostava ja rakentava kokous päätettiin Internationalea laulamalla.

Kapitalistit harjoittavat "dumpingia"

EIKÄ NEUVOSTOLIITTO, TUNNUSTAA LATVIAN SOSDEMIT

RIIKA, marrask. 18. — Latvian sosialidemokraattisen puolueen pääänenkannattaja "Sozialdemokraats" kirjoittaa: "Neuvostoliitto ei harjoita minkäänlaista dumpingia Latviassa. Neuvostoliiton osuus maahantuonnistamme käsittää ainoastaan 4—5 prosenttia ja sisältää tavaroita, joita maassamme ei tuoteta. Tapauksissa, joissa neuvostotuotteet kilpailevat muiden maahantuotujen tavaroiden kanssa, neuvostotavarat eivät ole sanottavasti halvempia kuin muutkaan.

"Toiset maat kuitenkin harjoittavat dumpingia. Esim. Puola, joka myy peroleumia 100 kiloa 11 latilla 30 sentimellä Latviassa, kiskoo samasta määrästä omassa maassa 28 lattia 20 sentimeä. Sama on suhde Puolasta tuotavaan sementtiin nähden. Suomi on toinen maa, joka harjoittaa dumpingia Latviassa. Suomalaisia tavaroita myydään Latviassa 15—20 prosenttia halvemmalla kuin Suomessa. Tshekkoslovakialaiset kengät maksavat Latviassa 17 prosenttia vähempi kuin omassa maassa. Dumpingikampanjalla Neuvostoliittoa vastaan ei tahdota mitään muuta kuin rikkoa niitä hyviä välejä, jotka vallitsevat Neuvostoliiton ja muiden maiden välillä. Latvian kannalta katsoen sellainen politiikka on järjetöntä ja rikoksellista."

Neuvostoliiton parjaus kapitalistimaissa kiihtyy

Englannin porvarilehdet parkuvat jatkuvasti neuvostovallan "dumpingista" — Kaikenlaisia valheita keksitään — Kauppavaihto Englannin kanssa ollut Neuvostoliitolle edullinen — Sotavalmistelut työläisvaltiota vastaan käyvät kuumeisemmiksi

LONTOO, marrask. 19. — Eilen julkaisivat Lontoon porvarilliset lehdet sapekkaita kirjoituksia Neuvostoliiton kauppaa vastaan, esittäen valheellisia numeroita neuvostovallan harjoittamasta ulkomaisesta kauppavaihdosta. Aiheen kapitalistilehdet sisunpurkaukselleen olivat saaneet tämän uuden "Neuvostoliiton vuosikirjasta", jossa m.m. käsitellään Neuvostoliiton—Englannin kauppavaihtoa vuosien 1920—29 välisellä ajalla. Vuosikirjasta selviää, että tällä ajalla on Neuvostoliitto ostanut Englannista tavaroita yhteensä 113,017,000 punnan arvosta, myyden Englantiin samalla ajalla 165,408,000 punnan arvosta. Erikoisesti suututtaa kapitalisteja se, että näiden kahden maan kauppa tällä ajalla on ollut edullinen Neuvostoliitolle yli 52 milj. punnan eroituksella.

Kirotulvansa lomassa päivittelevät lehdet, että vaikkapa Yhdysvallat ovatkin lisänneet suunnattomasti kauppavaihtoaan Neuvostoliiton kanssa myymällä sinne tavaroitaan, ovat samalla aikaa Englnti, Ranska, Italia, Hollanti ja Persia auttaneet Neuvostoliittoa varallisuuteen ostamalla sieltä enemmän kuin ovat myyneet.

Sisunpurkauksensa jatkoksi Neuvostoliiton edullisesta ulkomaankaupasta kirjoittavat kaikki porvarilehdet "työväenpuolueen" ja samalla "työväenhallituksen" äänenkannattaja Daily Heraldia myöten palstamäärin valheita Neuvostoliiton muka harjoittamasta "dumpingista". Samalla niissä julkeasti valehdellaan kuinka muka Neuvostoliitossa vallitsee väestön keskuudessa nälänhätä, koska neuvostohallitus myy kaiken mitä irti saa ulkomaille pilkkahinnalla, saadakseen rahaa.

Sanomattakin on selvää, että moiset valheet ovat tarkoituksellisia. Ne muodostavat yhden renkaan siinä ketjussa, jolla valmistellaan sotaa Neuvostoliittoa vastaan. Kapitalistimaissa vallitseva, nurinkurisen yhteiskuntajärjestelmän aiheuttama raskas talouspula aijotaan noiden valheiden avulla saada näyttämään neuvostovallan syyksi ja siten valmistaa vihamielisyyttä työläisten tasavaltaa vastaan, perimmäisenä päämääränä ollen asevoimin työläisvaltion kukistaminen.

Ei osunut oikealle miehelle

KÖPENHAMINA, marrask. 18. — Knut Hagberg, tunnettu ruotsalainen porvarillinen kirjallisuusarvostelija, sanoi tänään, että Nobelin kirjallisuuspalkintoa jakava komitea on tehnyt yhden suurimmista erehdyksistään, antaessaan tämän vuoden Nobelin kirjallisuuspalkinnon amerikalaiselle kirjailijalle Sinclair Lewisille. Hagberg sanoo uskovansa, että Sinslairin teokset ovat arvokkaita, jos katsotaan niiden myyntinumeroita, mutta kirjalliselta arvoltaan eivät. Hän sanoo, että "Elmer Gantry", josta kirjasta palkinto annettiin, "on raaka kirja".

Skandinavian metsäporhojen konferenssi

TUKHOLMA. — Oslosta saatujen tietojen mukaan on siellä ollut skandinavialaisten puutavarateollisuudenharjoittajien konferenssi. Suomen ja Ruotsin edustajien ehdotuksesta on konferenssi tehnyt päätöksen supistaa puutavaran tuotantoa keskimäärin 38 pros. Tämä päätös on voimassa 5 vuotta, alkaen vuodesta 1931.

Pitkä lentolinja suunniteltavana

BERLIN, marrask. 18. — Täällä on äskettäin käyty neuvotteluja säännöllisen ilmalaivaliikenteen avaamiseksi linjalle Berlin-Leningrad—Moskova—Tokio. Linjalle vakinaisesti kulkemaan on suunniteltu rakennettavaksi kuusi suurempaa ilmalaivaa kuin Graf Zeppelin.

LONTOO, marrask. 18. — Pääministeri MacDonaldin asuntoon Downing-kadulla heitettiin tänään akkunasta tiilikivi. Eräs 60-vuotias Miller-niminen mies vangittiin syyllisenä tähän erikoislaatuiseen "suosionosoitukseensa".

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
VAPAUS (Liberty)
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
Isännöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajalle, persoonallisesti nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

MAA- JA METSÄTYÖLÄISTEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Erikoisen raskaana painaa Canadan kapitalismin nykyinen kriisikausi metsätyöläisiä, jotka vailla kaikkia mukavuuksia, raatavat syvällä Canadan korvissa, ansaiten miljoonia Canadan ja Yhdysvaltain paperiparooneille ja sahamyllyjen omistajille. Työttömyydellä ja julkealla palkkain alentamisella rankaisee Canadan porvaristo tänä talvena metsätyöläisiä, jotka useilla taisteluesiintymisillään edesmenneinä vuosina ovat osoittaneet kuuluvansa Canadan vallankumouksellisen työväestön eturintamaan miehiin. Viime vuonna nousi työssä olleiden metsätyöläisten luku Canadassa noin sataantuhanteen mieheen. Tänä talvena lienee kämpillä tuskin puoltakaan tuosta määrästä. Monin paikoin ovat palkatkin pudonneet lähes puolella sitten viime talven. Eivät kapitalistit ja heidän rosvomaiset urakoitsijansa kyllä anna voittoaaliinsa laskea. Työläisten selkänahka se tässäkin saa kestää kapitalistisen kriisin seuraukset.

Kaikki nämä seikat saattavat pakottavan eteen kysymyksen metsätyöläisten järjestön lujittamisesta, uusien tuhansien ja kymmenien tuhansien metsätyöläisten kokoamisesta Maa- ja Metsätyöläisten Liiton riveihin, Liiton toiminnan ohjaamisesta uusille ja tähänastisia paljon laajemmille urille. Maa- ja metsätyöläisten järjestäminen Canadassa ei suinkaan ole helpoimpia tehtäviä. Siinä missään kohtaavat meitä ne vaikeudet, jotka ovat yleisenä jarruna maan koko työväenliikkeelle, monikielisyys, suurten työläisjoukkojen takapajuisuus, yhtenäisten laajojen taistelukokemusten puute, maan laajuus ja metsätyömaiden tavaton hajallisuus, samoinkuin työehtojen ja palkkojen erilaisuus, työläisten siirtyminen paikasta toiseen jne.

Ne rikkaat kokemukset, joita Canadan metsätyöläisten järjestämisyritykset vuosien varrelta tarjoavat, osoittavat kuitenkin, että kaikista vallitsevista vaikeuksista huolimatta, metsätyöläisten Atlannista Pasificiin ulottuvan järjestön luominen ei vain ole mahdollista, vaan että sellainen myöskin voidaan rakentaa ja että sillä varsinkin juuri tällä hetkellä on mahdollisuus rakentua valtavaksi vallankumoukselliseksi taistelujärjestöksi. Olihan meillä jo niin aikaisin kuin v. 1919 British Columbiassa voimakas metsätyöläisten järjestö, johon kaikkein varovaisimpien laskelmien mukaan kuului ainakin 12,000 työläistä. Samanaikaisesti, ei, ikävä kyllä, tapahtunut vastaavaa järjestötyötä maan muilla metsäseuduilla. Nykyään toimiva Maa- ja Metsätyöläisten Liitto taas ei ole jaksanut ulottaa toimintaansa läheskään yli maan, eikä läheskään kaikkien eri kansallisuuksiin kuuluvien metsätyöläisten keskuuteen. Liiton työ, mikäli sitä voi maperäisemmin pidetään käynnissä, rajoittuu etupäässä Ontarioon ja etupäässä suomalaisiin työläisiin. Liiton edustajakokouksien päätökset ja jo liiton nimikin edellyttävät paljon laajempaa toimintaa. Onhan liiton nimi kokonaisuudessaan Maanviljelys- ja Puutavaratyöläisten Teollisuusliitto. Se edellyttää sekä maataloudessa, metsissä että sahoissa raatavien työläisten kokoamista yhteisen liiton riveihin. Katsellessamme liiton toimintaa ja kuunnellessamme sen aktiivisten jäsenten ja toimitsijain selostuksia täytyy meidän myöntää, että olemme vielä tavattoman kaukana tuon nimen asettamasta päämäärästä.

Suomalaisille metsätyöläisille kuuluu kunniakas asema siinä järjestämistyössä, jota metsätyöläisten keskuudessa on Canadassa edesmenneinä vuosina harjoitettu. Suomalaiset metsätyöläiset eivät ole ottaneet ohjenuorakseen sitä useasti suomalaisten keskuudessa kuultua haikailua, että "mitäpä meidän tässä kannattaa ruveta työläisten taloudellisia tai poliittisia järjestöjä luomaan, eihän sen maan varsinaiset työläiset, mehän ollaan vain siirtolaisia". Suomalaiset metsätyöläiset ovat heittäneet hiiteen moisen siirtolaisideologian ja useilla seuduilla esiintyneet uranuurtajina Maa- ja metsätyöläisten liiton perustamisessa. Tätä otetta ei suinkaan ole nytkään hellitettävä, vaan on sitä vietävä yhä väellä ja voimalla eteenpäin. Suomalaisten rinnalla tapaamme metsäkämpillä etupäässä slaavilaisia, ranskalaisia ja skandinaavialaisia työläisiä. Eivät hekään suinkaan ole järjestymishommalle vihamielisiä aineksia, vaan päinvastoin, jos vain tarpeellista työtä heidän keskuudessaan tehdään. Sen osoittavat tilastot niistä slaavilaisista työläisistä, jotka liittomme, tähänkin liittoon, heikosta työstään huolimatta, on jo ennättänyt kerätä jäsenikseen.

Meidän tehtävänämme Canadan Suomalaisen Järjestön äänenkannattajana ei suinkaan ole Canadan Maa- ja Metsätyöläisten Liiton asioihin sekaantuminen. Mutta koska monet järjestömme jäsenistä sattuvat olemaan juuri metsätyöläisiä, huolemme, ettei asia vahingoita vaan päinvastoin on sille eduksi, että metsätyöläisten järjestäytyminen yleensä ja suomalaisten työläisten osuus siinä erikseen otetaan laajemman pohdinnan alaiseksi. Meistä tuntuu siltä, ettei Maa- ja Metsätyöläisten Liiton toiminta ole edistynyt niin ripeästi kuin yleiset, objektiiviset olot edellyttävät. Kapitalistien metsätyöläisiin kohdistama hyökkäys, työttömyys metsätyöläisten keskuudessa ja tämän ohella myös tapahtuva metsätyöläisten vasemmistolaistuminen eli radikalisoituminen ovat tekijöitä, joiden pitäisi ajaa metsätyöläiset yhä lujemmin järjestymään, yhä kiinteämmin liittymään oman järjestönsä ympärille. Mutta tämän asemasta näemme jonkinlaista herpaantumista. Viimeinen edustajakokous määritteli liitolle laajat ja osaksi uudet tehtävät. Onko tottumattomuus näiden uusien tehtävien täyttämisessä vienyt siihen, että järjestämistyö juuri metsätyöläisten keskuudessa on jäänyt heikommaksi? Ehkä on syynä paikallisten toimitsijavoimien heikkaus? Metsätyöläisten järjestäminen, ymmärtääksemme, edellyttää lujia, kurinalaisia ja pontevia pohjayksilöitä. Olipa sitten heikkous tai puutteellisuus missä tahansa, yksi asia meidän mielestämme on varma, ja se on se, että oikeaa ja lujaa pohjaa metsätyöläisten liitolle, sen paremmin kuin millekään ammatillisille järjestöille, ei saada, jolleivät liiton pohjayksiköt ja niiden jäsenet ota aktiivisesti ja tarmolla osaa liiton elämään ja toimintaan. Vain sellainen aktiivisuus voi antaa liiton johdolle tarpeellista pontta ja toimintatarmoa. Sitä tarvitaan ennenkaikkea juuri tällä hetkellä, jolloin "demokraattisen" Canadan fascistinen poliisiterrori on nähnyt hyväksi kohdistaa terroriaan liiton päämajaan.

Metsätyöläiset Canadassa ovat valtavia tekijöitä, joiden yhteistoiminnasta paljonkin riippuu asioiden kehitys luokkataistelujen saralla ei vain Canadassa, vaan myöskin Yhdysvalloissa ja Englannissa. Canadan tuottama paperi ja sen raaka-ainetta hyvän juoksun pohjalla puolet koko maailman tuotannosta. Suomalaisen, slaavilaisen, ranskalaisen ja skandinavialaisen paperipuujätkän työ Canadassa ruokkii maailman kapitalistien pää-äänenkannattajia. Jos nämä työläiset nostavat äänensä kuuluville, uhkaa se pahasti koko kapitalistisen maailman valtahermoja. Mutta tämän äänen kuuluville saattaminen taas edellyttää nykyisen Maa- ja Metsätyöläisten Liiton voimien ja toiminnan moninkertaista tehostamista. Hyviä kokemuksia ja vissi alku tässä suhteessa on. Käykööt metsätyöläiset tarmokkaasti ensinnäkin asioittensa pohdintaan ja toiseksi lujasti kiinni sellaisten toimenpiteiden toteuttamiseen, joiden avulla tuosta teollisuusliitosta todella luodaan nimensä arvoinen järjestö. Olkoon heidän tuunuksensa: Metsätyöläisten maatakäsittävä järjestö, Atlannista Pasificille, perusyksiköt käyntiin ja elämään jokaisella metsäkämpällä, uusia pohjayksikköjä luomaan siellä, missä ei niitä vielä ole, toimitsijavoimia kasvattamaan liiton ja sen yksikköjen tarpeiden tyydyttämiseksi proletaarisella yhteisymmärryksellä voittamaan kansalliset ja kielivaikeudet.

Suomalaisilla metsätyöläisillä on tässä edessään vastuunalainen osa ja kokemusten antama velvoitus. Toimintaa tehostamaan käytäessä on lehtemme aulis antamaan apuaan tarjoamalla palstoillaan tilaa asiain käsittelylle, jos toverit uskovat sellaisesta avusta hyötyä olevan. Ja olemme vakuutettuja siitä, että koko CSJ yhdessä lehtensä kanssa tulee tekemään voitavansa metsissä raatavien suomalaisten työläisten järjestön eteenpäinviemiseksi.

Huomio koko maata käsittävän mainarien järjestön rakentamiseen

Vallankumouksellisten mainarien kansainvälisen komitean kirje Canadan työläisten yhtenäisyysliitolle

Kalliit toverit!

Mainarien kansainvälisen komitean sihteeristö on huolellisesti tutkinut Canadan kaivosteollisuuden kehitystä.

Canadan kaivosmiesten edustajiston osanotto mainarien yhdeksänteen kansainväliseen konferenssiin auttoi mainittua sihteeristöä koko tilanteen uudelleen käsittelyssä.

Näissä keskusteluissa huomattiin paikkansa pitäviksi ne kirjeet, mitkä mainarien kansainvälinen komitea on lähettänyt teille aikaisemmin; samaten niissä kiinnitettiin huomiota siihen, että Työläisten Yhtenäisyysliiton mainarien jaoston politiikan ja tulevain tehtäväin täytyy olla selviä ja ymmärrettäviä.

On selvää, että Canadan kaivosteollisuuden pula, joka on yleisen kapitalistisen pulan eräänä osana, kehittyy nopeasti ja että Työläisten Yhtenäisyysliiton on rakennettava toimintansa sitä perspektiiviä silmällä pitäen.

Hiilialueilla toteutetaan kapitalistista ratsionalisointia äärimmäisen armottomasti; työn suorittaminen muodostuu entistä ankarammaksi; työpäivää pitennetään eri näisillä toimenpiteillä; palkkoja alennetaan; ja satoja kaivostyöläisiä työttömäin armeijaan ja kurjuuteen ja puutteeseen. Itsekunkin mainarin keskimääräistä tuotantoa kohotetaan kaikilla mahdollisilla keinoilla, entistä suuremmalla riistolla, taisteluhenkisten työläisten pelotteluilla ja mustalistauksilla.

Vaikka metallikaivosteollisuus, sulattoteollisuus ja sen yhteyteen kuuluvat teollisuudenhaarat ovat viime aikoina nopeasti kehittyneet, olleet siis päinvastaisessa asemassa kuin pitkällistä lamaannusta sairastanut hiiliteollisuus, niin siitä huolimatta ovat metallinkaivostyöläisten työehdot ja elintaso yhtä huonot kuin hiilenkaivajainkin. Kaikkia niitä keinoja, joita on käytetty hiilenkaivajia vastaan, käytetään myös mitä armottomimmin metallinkaivajia ja sulattotyöläisiä vastaan.

Metalli- ja hiiliteollisuuksiin nähden on selvää, että niissä työskentelevät työläiset pystyvät vain pätevän järjestetyn taistelun kautta vastustamaan työnteettäjäin yhä suurentuvaa hyökkäystä, ja järjestetyn toiminnan kautta valmentautumaan vastahyökkäykseen parempain työehtojen ja elintason puolesta.

Canadan reformististen ammattiliittojen sosialifascististen johtoherrain toiminta on aivan yhtä petollista kuin mitä reformististen mainarien järjestöjen johtajain toiminta on muissa maissa. Kaikkialla toimivat he käsikädessä kaivosten omistajain kanssa mainareita vastaan; he pitävät yllä luokkain välistä linnarauhaa kaikilla mahdollisilla keinoilla; kapitalistisen ratsionalisoimisen edesauttamisella y.m. rankaisevat he mainareita kaivosherrain kanssa jne.

Kun Amerikan Työväenliittoon ja Yleiscanadalaiseen työväenliittoon kuuluvat ammatillisen liikkeen johtoherrat erikoisen tarmokkaasti vaativat neuvostohiilen boikoteerausta, osottivat nämä petturit tällä toiminnallaan, että he toimivat yhteisrintamassa hiili- ja terästyhtiö BESCON kanssa. Tällä boikoteerauksellaan koettivat reformististen ja fascististen ammattiliittojen johtajat peittää sitä saboteerausta, jota he harjoittivat mainarien työehtoja ja elintasoa vastaan viime keväänä esim. Nova Scotian mainarien palkkasopimukseen nähden. Tuo kurja sopimus saattaa mainarit tykkänään Bescon armoille. Siinä säädetään, että mainarien on oltava valmiit tekemään työtä joka päivä, mutta että heille maksetaan palkkaa vain niiltä päiviltä, joina Besco näkee hyväksi käyttää heitä.

Sitä mukaa kuin pula kehittyy, tulee näitten petturien toiminta päivä päivältä selvemmäksi mainarijoukoille, sillä pulan aiheuttama ahdinko pakottaa ammattiliittojen byrokraatit johtajat paljastamaan petollisuutensa yhä useammin ja selvemmin.

Meidän on vedettävä tilille turmeltunut ja vaarallinen illinoislainen Fishwick-Farrington-ryhmä joka on vasemmistolaisilla fraaseilla kalastellut mainarien kannatusta petolliselle politiikalleen. Tämän ryhmän konkreettiseen ja johdonmukaiseen paljastamiseen on käytettävä sen johtajain harjoittamia petoksia, joita sen historiassa on runsaasti.

Erikoista huomiota on kiinnitettävä valheelliseen, muka Lewisia vastustavaan propagandaan, jota on levitetty "Illinois Miner"-lehden avulla ja jolla on koettu saada mainarit uskomaan, että tuo valhe-vasemmistolainen ryhmä olisi toisenlainen kuin mitä Lewisin ryhmä on, ryhmä, joka käytännössä ajaa mitä kurjinta opportunismia ja työväenluokkaa pettävää politiikkaa.

Työläisten Yhtenäisyysliiton kannattajain työssä kaivosteollisuuden alalla on huomattavissa lukuisia erheytyksiä. Perspektiivi, näköpiiri, koko maata käsittävän taistelevan mainarien järjestön perustamiseen nähden ei ole ollut selvä. Epäselvyys on ollut ilmeistä.

Kun ei ole käsitetty mainarien teollisuusliiton lujittamisen tärkeyttä Nova Scotian alueella, niin sen takia on Työläisten Yhtenäisyysliitto menettänyt siellä melkoisesti sillä aikaisemmin ollutta vaikutusvaltaa.

Työläisten Yhtenäisyysliitto löi laimin valhe-vasemmistolaisten ainesten vaikutusvallan vastustamisen eli riippumattoman joukkotyön tekemisen kaivoksissa samanaikaisesti, kun se toimi Lewisin järjestön aparaatin hajottamiseksi.

Canadan mainareita varten on Työläisten Yhtenäisyysliiton laadittava osittaisvaatimusten ohjelma ja tehtävä se tunnetuksi mainareille.

Tähän ohjelmaan tulee sisältyä:

1. Kapitalistisen ratsionalisoinnin vastustaminen.
2. Vaatimus 77-tuntisen työpäivän käytäntöön ottamisesta heti koko kaivosteollisuudessa — kaivannon päällä, sulatoissa ja jalostuslaitoksissa työskenteleville työläisille.
3. 66-tuntinen työpäivä maan alla työskenteleville.
4. 18 vuotta nuorempain työläisten maan alla työskentelyn kieltäminen.
5. Kaikille mainareille täydellinen, maksuton yhteiskunnallinen vakuutus, joka takaa mainareille täyden palkan sairauden, loukkaantumisen, työttömyyden y.m. sattuessa.
6. Neljän viikon vuotuinen loma kaikille 21 vuotta nuoremmille ja kahden viikon vuotuinen loma kaikille toisille työläisille täydellä palkalla.
7. Sairauden tahi työttömyyden sattuessa on kaikille yhtiöiden asunnoissa asuville myönnettävä vapaus vuokran maksusta, ja siten ehkäistävä häädöt.
8. Maksuton lääkärin tarkastus kaikille työläisille kerran kuukaudessa. Työläiset, joissa huomataan taudin oireita, on heti vapautettava työstä. Mutta heille on maksettava täysi palkka ja varattava vapaa lääkärinhoito sairauden ajalta.
9. Mainarien järjestön jäsenverojen kanto (check-off) yhtiöitten toimesta on kerta kaikkiaan lopetettava sekä Lewisin järjestön, Canadan kaivostyöläisten liiton ja muitten yhtiön järjestöjen ja työnteettäjäin väliset sopimukset julistettava mitättömiksi.
10. Paikallisten ja piirikunnallisten sopimusten sijasta on ryhdyttävä taisteluun koko maata käsittävän sopimuksen aikaansaamiseksi; tämmöisen sopimuksen tekee mainarien taisteleva järjestö mainarien puolesta ja mainarien luvalla.

Ylläolevaan ohjelmaan tulee liittää paikalliset vaatimukset, joilla on erikoismerkitys erinäisiin kaivoksiin ja piireihin nähden.

Työläisten Yhtenäisyysliiton kannattajain on voitettava tendenssit, mitkä rajottavat taistelun byrokraatteja vastaan silkaksi liittojen sisäiseksi taisteluksi; taistelu noita pettureita vastaan on yhdistettävä mainarien taloudellisten taisteluitten riippumattomaan johtamiseen ja järjestämiseen.

Työläisten Yhtenäisyysliiton on mahdollinen päästä Canadan mainarien johtoon vain sillä ehdolla, että se on mitä läheisemmässä yhteydessä mainarien jokapäiväisten taisteluitten kanssa, kehittäen näitä paikallisia taisteluita laajoiksi, koko kaivosteollisuutta käsittäviksi joukkotaisteluiksi.

Albertassa, missä taistelevat mainarit ovat tukeneet Työläisten Yhtenäisyysliiton taisteluita johtoaseman valtaamiseksi Wheatleyn ryhmältä Canadan kaivostyöläisten liitossa, on välttämätöntä tehdä täydellinen pesäero vanhan johdon politiikan kanssa, mikä edustaa luokkain välistä yhteistoimintaa.

Canadan kaivostyöläisten liitto on muutettava todelliseksi mainarien vallankumoukselliseksi joukkojärjestöksi. Samalla kun pidetään yllä laajaa ryntäystä mainarien värväämiseksi mainittuun järjestöön, on myös ryhdyttävä voimaperäisesti perustamaan taistelukomiteoita jokaiseen kaivokseen, jotka komiteat muodostetaan järjestyneiden ja järjestymättömien mainarien edustajista.

Canadan kaivostyöläisten liitto on pidettävä perustana, mistä lähdetään rakentamaan koko Canadaa käsittävää, taistelevaa mainarien järjestöä.

Sen rakentamista on autettava kaikilla käytettävissä olevilla voimilla sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin niitten yritysten vastustamiseksi, joita epäilemättä tullaan tekemään sen tuhoamiseksi.

Tämän järjestön on pidettävä huoli siitä, että sen paikallisosastot mahdollisimman laajassa mittakaavassa osallistuvat kaikkiin mainarien paikallisiin kysymyksiin selkkauksiin ja taisteluihin.

Kaivoslehtiä pitäisi julkaista säännöllisesti ja käyttää niitä paikallisten ja piirikunnallisten taisteluitten edistämiseen, näitten taisteluitten yhdistämiseen laajempain kysymysten kanssa, kaivoskomiteain tarpeellisuuden tunnetuksi tekemiseen ja agitation tekemiseen Canadan kaivgostyöläisten teollisuusliiton puolesta.

"Western Miner"-lehteä on kehitettävä mainarien kansallisena äänitorvena. "Nova Scotia Miner"-lehdestä on tehtävä ensinmainitun lehden Nova Scotiaa käsittävä painos. Ja näitten lehtien tulee ajaa täydelleen yhtäpitäviä menettelytapoja.

Sudburyn piirin äskeiset tapahtumat, missä Amerikan Työväenliiton johtoherrat ovat toimineet käsikädessä poliisin kanssa metallimainareita vastaan, ovat täydelleen paljastaneet valtioherrain välisen yhteisrintaman. Kun Canadan kaivostyöläisten liitto on nyt vallankumouksellisen johdon käsissä, niin ei ole epäilemistäkään, etteikö mainittu kolmiyhteys tulisi tekemään kaikkensa Canadan kaivostyöläisten liiton toiminnan ehkäisemiseksi. Vain yksityisseikkojaan myöten perin huolellisen toiminnan avulla mainarien keskuudessa, voivat militanttiset ainekset pitää menestyksellisesti puoliaan taantumuksen voimain hyökkäyksiä vastaan ja kehittää vastahyökkäyksiä.

Nova Scotian kaivoksissa on alotettava laaja ryntäys ja sen avulla paljastettava ne syyt, mitkä ovat ehkäisseet militanttisen liikkeen voimistumista Nova Scotiassa. On harjotettava pelotonta itsearvostelua, että Työläisten Yhtenäisyysliiton kannattajat voisivat oppia menneisyydessä tehdyistä virheistä ja että Nova Scotian mainarit saisivat oikeita tietoja vallitsevasta tilanteesta. Työläisten Yhtenäisyysliiton kannattajain on marssittava eteenpäin, tehtävä tunnetuksi kansallisen ja piirien ohjelmain osittaisvaatimukset, osallistuttava jokapäiväisiin taisteluihin, julkaistava kaivoslehtiä, rakennettava "Nova Scotia Miner"-lehteä ja tehtävä tunnetuksi militanttisen mainarien järjestön huutava tarve Nova Scotiassa, järjestön, joka muodostaa osan koko Canadaa käsittävästä militanttisten mainarien järjestöstä.

Työläisten Yhtenäisyysliiton on tunkeuduttava British Columbiaan missä on noin 4,000 hiilenkaivajaa. Kun heillä ei ole mitään pätevää järjestöä, ovat he mitä ankarimman riiston alaisina; tämä pitää erityisesti paikkansa itämaalaisiin mainareihin nähden, joita on mainitulla alueella melkoinen määrä. Itämaalaisten vetämiseksi militanttiseen mainarien järjestöön on kiinnitettävä erityistä huomiota ja kaikki valkoisen kiihkoisänmaallisuuden jätteet on armotta puhdistettava pois Työläisten Yhtenäisyysliiton riveistä.

On laadittava taloudellisten vaatimusten ohjelma, missä esitetään tasa-arvoisuuden tunnus kaikkiin palkkoja, työehtoja, ja työläisten olosuhteita koskeviin kysymyksiin nähden värillisten ja valkoihoisten työläisten kesken.

Canadan 30,000 metallinkaivajaa, jalostuslaitosten ja sulattojen työläistä, ovat miltei tykkänään järjestymättömiä. Viime vapun mielenosotukset, joihin Sudburyn metallinkaivajat osallistuivat ja joihin poliisi kohdisti raa'at tukahuttamismetodinsa, kuvaavat tunnusmerkillisesti sitä oppositiota ja pelkoa, mikä vallitsee sodan lietsojan, Mond-nikkelitrustin, ja sen lakeijoina toimivain ammattiliittojen byrokraattisten johtoherrain keskuudessa. Canadan metallimainarit ja jalostuslaitosten työläiset, joista suurin osa on keski-Europan maista tulleita siirtolaistyöläisiä, muodostavat kaikkein enimmän riistetyn osan Canadan työväenluokasta. Reformistit ovat nykyään Manitoban mainarien järjestämispuuhissa kaivosporhojen suosiollisella avustuksella. He (reformistit) selostavat, että ellei heidän sallita järjestää metallimainareita, niin "kommunistit tulevat sen tekemään". Koko kaivosteollisuudessa — metalli- ja hiilikaivoksissa — on jokaisella kaivosmiesten taistelulla olojensa parantamiseksi vastassaan valtiokoneiston sorto ja poliisin raakamaisuus.

Kaivosteollisuuden mekanisoitumisen ja ammattitaitoisen työvoiman kysynnän vähentymisen takia tulee nuorten mainarien osuus päivä päivältä tärkeämmäksi tässä teollisuudessa. Nova Scotiassa ovat nuoret mainarit johtaneet useita lakkoja työläisten olosuhteiden huonontamista ja mustalistausta vastaan. Että nuoret mainarit saataisiin liittymään mainarien järjestöihin, on niihin perustettava erikoisia nuorten mainarien osastoja. Näitten osastojen tulee seikkaperäisesti käsitellä nuorten mainareitten probleemeja, ja pitää samalla kertaa yllä valistus- ja seuratoimintaa, harjoitta nuorista mainareista tulevien taisteluitten johtajia, ja ylipäänsä a tiivisesti osallistua mainarien järjestön toimintaan. Että mainareitten lapset saataisiin pidetty pois työväenluokkaa vastustavista järjestöistä, kuten partiopoikain tyttöjen y.m. järjestöistä, ja k nittämään proletaarista luokkataist teluhenkeä, tulee mainareitten järjestön kaikilla mahdollisilla ke noilla auttaa nuorten mainari osastojensa erikoisten, mainari lapsista muodostettavien apuj estöjen perustamisessa.

Mainareitten vaimot ja tyttäret pitäisi järjestää kiltoihin, joide avulla saadaan naiset lähemmin y närtämään mainareitten taistelu ta ja järjestämään lakkoavustuksi rahainkeräyksiä, joukkomielenos tuksia jne.

On viipymättä ryhdyttävä t menpiteisiin militanttisten main reitten kansalliskonferenssin koo lekutsumiseksi.

Valmentavina toimenpiteinä ka sallisen konferenssin pitoa varte olisi pidettävä paikallisia ja pii kunnallisia konferensseja, joiss käsitellään mainareitten paikallis ja piirikunnallisia taisteluita se tehdään tunnetuksi Canadan mi tanttisen mainarien järjsetön ta peellisuus Profinternin viidenn kongressin ja mainarien kansai välisen komitean yhdeksännen ko ferenssin päätösten perusteella.

Työläisten Yhtenäisyysliiton o heti perustettava kansallinen kom tea huolehtimaan mainarien järje tämistyöstä ja tämän työn ohj misesta.

Mainarien kansainvälinen kom tea kehottaa Työläisten Yhtenä syysliiton kiinnittämään tarkka huomiota tehtyihin ehdotelmiin osottaa, että kaikkia "oikeisto opportunistisia virtauksia vasta on käytävä mitä laajinta taistelu opportunismia, mikä on ilmenn taipumuksina muodostaa pää yhteistoimintaan Fishwick y. ryhmäin kanssa Lewisiä vastaa pelkona ryhtyä johtamaan lakkoj vaikeuksien edessä antautumisen kuten esim. Nova Scotiassa ja jo taen taitselevain ainesten joukoi ta eristymiseen, lakkojen valme nuksen laiminlyöntiin, kieltäym siin yhteisen rintaman järjestöje rakentamisesta ja kieltäytymisi työskentelystä reformistisiin a mattiliittoihin kuuluvain joukkoje keskuudessa.

Canadan Työläisten Yhtenäisyy liitto voi kyetä johtamaan kaivo työläisten taisteluita vain sillä e dolla, että se huolellisesti tutk tekee tunnetuksi ja toteuttaa Pro internin viidennen kongressin mainarien kansainvälisen komitea yhdeksännen konferenssin päätö siä, osottamalla, että vain pät västi järjestetty militanttinen ta telu voi menestyksellisesti vastu taa kaivosparoonien hyökkäyst valmentamalla maaperää vast hyökkäyksen tekemiseksi kaivosp rooneja, kapitalistista valtiota se reformististen ja fascististen a mattiliittojen pettureita vastaan.

JÄRJESTÖN ASIAT

Pöytäkirja

Canadan Suomalaisen Järjestön tp. k:n kokouksesta marrask. 2 p. 1930. Saapuvilla olivat seuraavat tp. komitean jäsent: J. W. Ahlqvist, A. T. Hill, John Latva, K. Salminen, J. Kahila, E. Pirttinen sekä Arvo Vaara Vapauden toimituksesta ja Sundqvist. Puhetta johti J. W. Ahlqvist.

1. Ester Oksaselta oli saapunut kirjelmä jossa hän sanoutui irti tehtävästään Vapauden toimituksessa. Irtisanominen päätettiin hyväksyä ja samalla julistaa yksi toimittajan paikka Vapaudessa avoimeksi, haettavaksi marraskuun 15:sta pätvään mennessä.

2. Etelä-Ontarion aluetoimikunnalta oli saapunut kirjelmä ehdottaen ryhdyttäväksi yhteisiin toimenpiteisiin, aluetoimikunnan ja tp. komitean taholta, toimitsijakurssien järjestämiseksi alueella.

Ilmeni että Järjestö ei tällä kertaa varojen puutteessa voi ryhtyä mihinkään laajakantoisempiin toimenpiteisiin kurssien järjestämiseksi. Aluetoimikuntia kehoitetaan valmistautumaan käyttämään niitä menetelmiä toimitsijapulan poistamiseksi joihin Järjestön taholta jo on ryhdytty, mikäli siihen on mahdollisuuksia. Kipeimmän toimitsijapuutteen poistamiseksi kehoitetaan aluetoimikuntia kaikilla alueilla ryhtymään toimenpiteisiin neuvottelutilaisuuksien järjestämiseksi alulla olevan opintokerho-toiminnan yhteyteen, joissa osanottajia opastettaisiin alkeellisemmissa järjestötehtävissä.

3. Luettiin lehtiliikkeiden välistä kirjeenvaihtoa. Esiintuodut asiat jätettiin Vapauden johtokunnalle käytännöllisiä toimenpiteitä varten.

4. Luettiin Vapauden johtokunnan kokouksen pöytäkirja syysk. 24 päivältä. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

5. Vapauden liikkeenhoitajalta oli saapunut kirjelmä jossa ehdotettiin Vapauden Port Arthurissa ja Montrealissa oleville sivuliikkeille laadittavaksi säännöt ja valittavaksi mille 3-henkinen johtokunta. Ehdotus hyväksyttiin ja päätettiin velvoittaa 5:nnen alueen aluekomitea valitsemaan Port Arthurin liikkeelle ja Montrealin osasto Montrealin liikkeelle väliaikanen johtokunta. Nämä väliaikaset johtokunnat toimivat aluekokoukseen asti, joissa varsinaiset johtokunnat tullaan valitsemaan.

6. Vapauden liikkeenhoitajan kirjelmässä edelleen ehdotettiin, ottaen huomioon Vapauden alhaisen levikin Port Arthurin alueella, suhteellisesti Suomalaiseen asutukseen verraten, että Port Arthurissa olevan sivuliikkeen ja alueella toimivan asiamieskoneiston tehtäväksi asetettaisiin kohottaa Vapauden tilaajamäärä alueella vähintään 550:een tammikuun loppuun mennessä. Ja jos he eivät siinä onnistu, niin Vapauden johtokunta valtuutettaisiin lähettämään alueelle tupaagitaattorin, joka on liikevaihdossa suoraan pääliikkeen kanssa.

Ehdotus hyväksyttiin ja velvotettiin Vapauden johtokunta laatimaan samansuuntaisen suunnitelman kaikkiin alueisiin nähden, asettamalla vissin tilaajamäärän jonka saavuttamiseksi kullakin alueella on ponnisteltava.

7. Vapauden liikkeenhoitaja selosti liikkeen tiliasemaa. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

8. Päätettiin, että Vapauteen ei enään kerätä jouluonnitteluja, vaan tullaan työläisten taisteluterveh dykset julkaisemaan erikoisessa uudenvuodennumerossa. Liikeilmotuksiin nähden ei tehty mitään muutosta.

Puolesta G. Sundqvist.

Olemme tarkastaneet ylenpänäolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksen keskustelujen ja tehtyjen päätösten kanssa yhtäpitäväna.

J. Kahila K. Salminen
Pöytäkirjan tarkastajat

Toronton osaston t.k. 6 p:nä tekemän päätöksen johdosta

Toimitukselle on saapunut pari vastinetta, jotka alla julkaisemme, nimimerkillä A. T. H. varustetun artikkelin johdosta, jossa käsiteltiin Toronton suomalaisen osaston päätöstä t.k. 6 pnä. Kuten lukijamme muistavat päätti Toronton suomalainen osasto silloin purkaa johtokunnan aikaisemmin tekemän päätöksen ja kieltää haalin luovuttamisen kommunistipuolueen järjestämältä Lokakuun vallankumousjuhlan muistojuhlan vietolta.

* * *

Totuudessa pysyttävä oikeistolaisuutta tuomitessakin

A. T. Hill, Vapauden N. 267 ja jo aikaisemmin turvautuu halpamaiseen vääristelyyn ja jopa valheisiinkin, siten antaakseen Vapauden lukijakunnalle mahdollisemman keltaisen värin Toronton osaston niistä jäsenistä, jotka kokouksessaan marraskuun 6 pnä kieltäytyivät luovuttamasta osaston huoneustoa vallankumousjuhlien pitoon. Ollenkaan puhumatta nyt tässä oliko tuo teko "KAMARIVALLANKUMOUKSELLISUUTTA" tai suoraa sataprosenttista keltasuutta. Johtokunta antakoon selostuksen siitä, miksi se jätti asian kokouksen ratkaistavaksi. Tämän kirjoittajat, jotka olivat johtokunnan määräyksestä lähettämässä kokouskutsuja osaston jäsenille, saavat halpamaisen syytteen, että olisivat toiminneet puolueellisesti tuossa kutsujen lähetystyössä, vieläpä niinkin että jonnekin osaan kaupunkia olisi toimitettu nuo kirjeet jo jaettavaksi aikaisemmin. Kaikille kaupungissa asuville on kuitenkin selviönä, että itäosassa kaupunkia aina jaetaan posti myöhemmin kuin keskiosassa kaupunkia. Kokouskutsuja ei lähetetty muuta kuin 84 kappaletta, mutta syy ei ole niiden jotka kutsuja lähettivät, vaan on syy niiden jäsenien, jotka eivät ole jättäneet osoitettaan jäsenkirjaan, jonka mukaan kutsuja lähetettiin. Myöskään Vapauden osoitevedoksesta ei suuremmasti jäsenien nimiä löydetty, joka puhuu siitä, että vaan harvat osaston jäsenistä tilaa Vapauttakin.

Niille kymmenille alhaalla kaupungilla asuville ei siis mitenkään voitu lähettää kokouskutsua, ja juuri sen vuoksi imoitettiin kokouksesta edellisenä iltana pidetyssä tanssitilaisuudessa, että mahdollisimman monet olisivat saaneet tiedon. Suoranainen valhe ja halpamainen syytös on se, että kokouskutsujen lähettäjät olisivat kokoukseen haalineet oikeistolaisia sen kautta estääkseen haalin luovutusta Vallankumouhjuhliin.

Toronton osaston johtokunnan valitsemat kutsukirjeiden lähettäjät.

* * *

Vääristelyjen johdosta

Valheellisiin päätelmiin kyhätyssä artikkelissa tov. A. T. Hill antaa vastoin parempaa tietoaan kokouksen menosta ja taasen oikeistolaisten ennakkovalmisteluista Vapauden lukijakunnalle kokonaan tosiasioista poikkeavia tietoja. Hän sanoo, "että Äärimmäisen taantumuksellinen Säilä oli varannut äänestysliput. Keltaiset sievät paperiliuskat". Tosiasia kuitenkin on, että Säilä ei niitä antanut, eikä omistanut vaan ne antoi toveritar Kingelin. Lippuäänestyksen esittäjää ei myöskään oltu "ennakolta valittu", koska tov. Wirtanen äänestyksen alkaessa sanoi, että pitäisi olla lippuäänestys, ja tämä "hiljan paikkakunnalle tullut" "otti ja esitti" tämän tov. Wirtasen ajatuksen. Tämä vaan siksi, ettei tämä oikeistolaisuus sentään täällä niin aktiivisesti runnaa, jonkalaisen käsityksen saa tästä tov. Hillin t siasioista poikkeavista päätelmistä. Puoluejäsenten johtavat toimitsijat esti tov. Hill itse puhumasta, koska tov. Hill esitti poliittisen komitean ajatuksen. Huolimatta siitä että puoluesihteeri oli itse paikalla ja kokous antoi hänelle puhumisoikeuden otti tov. Hill ja puhui, sanomalla että se käy pikemmin. Mutta ensisikin arvokkaamman vaikutuksen kokouksen läsnäolijoihin olisi tehnyt puoluesihteerin esitys asiasta, ja to sekseen tov. Hill esitti asian yhteydessä, taasen totuudesta poikkeavia päätelmiä, sanomalla ettei Torontossa poliisiterrori ole saanut mitään aikaan, eikä suurempaa häiriötä meidän toimintaan, josta tov. N mi häntä huomauttikin. Mutta jos nyt olisi lähtenyt nämä johtavat toimitsijat puhumaan tätä Hillin totuudesta poikkeavaa esitystä vastaan, huolimatta siitä että olivat kin täydellisesti haalin luovuttamisen kannalla, olisi nämä johtavat toimitsijat leimattu poliittisen komitean päätöksien vastustajiksi, koska Hill sanontansa sellaisena esitti. Tämä vaan olkoon sanottuna siksi että kokouksen meno tulisi Vapauden lukijakunnan tietoon totuuden mukaisesti, josta myöskin huomaa lukija, ettei täällä sentään niin aktiivista oikeistolaisuuta ole.

Kokouksessa mukana ollut.

Liikaa kiirettä. — "Joka kerta kun suutelen sinua, tunnen tule ni paremmaksi mieheksi."

"Vaikkapa niinkin, mutta ei sinun silti tarvitse yrittää yhdessä illassa ihan taivaaseen päästä."

Viljelijän ilo, kun maa kasvaa. "Mitenkäs sinun perunasi kasvoi tänä vuonna, vanha veikko?" ky innokas kasvitarhan viljelijä toise

"Mainiosti, veliseni," vastasi t nen. "Muutamat ovat milt'ei munan kokoisia, jotkut niin kuin herneet, mutta olihan niitä tysti paljo pieniäkin joukossa."

JOULUKORTTI NO. 42

oppunut. Asiamiehet, poistakaa se malleis-
ne. Samoin ovat loppuneet seuraavat kor-
17, 12 ja 22.

Joulurahoja Suomeen

Ne työläistoverit, jotka aikovat lähet-
ää Jouluksi omaisilleen rahoja Suomeen,
iin käyttäkää nyt tilaisuutta hyväk-
enne, Canadan dollarin arvon ollessa
orkealla. Me maksamme toistaiseksi
ollarista

Smk. 39.35

LÄHETYSKULUT:

0c lähetyksistä alle $20.00,
0c lähetyksistä $20—$49.99
0c lähetyksistä $50—79.99
$1.00 lähetyksistä $80.—
100.00 sekä 50c jokaiselta
euraavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä
lös $3.00, huolimatta summan
uruudesta.

ähkösanomalähetyksistä
ovat lähetyskulut $3.50 lähe-
tykseltä.

uomen rahaa ostetaan.
Kurssi $2.48 sadasta Smk.
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, Sudbury, Ont.

Tiedustakaa pilettiasioita.

aivapilettejä
nyy

paikalliset asiamiehemme ja
Vapaus.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri,
957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA,
126 Peter Street.

J. KAHILA,
448 Queen St., West, tai
211 Boon Ave.

MRS. HILJA KOSKELA,
Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

AARO KIVINEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

Me emme ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään,
utta jos niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten
man liikkeen, Vapauden, kautta.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

KURJUUDEN KUVIA

toveri, joka äskettäin on ol-
uutamia viikkoja töissä Monc-
kaupungissa, on kertonut mat-
ainnoistaan lehdellemme seu-
a:

kalla Torontosta Montrealiin
ljoakaan huomaa, mikäli ju-
akkunasta pikahavaintoja voi
, eroa entisen n.s. "hyvän ajan"
ykyisen kriisikauden välillä.
Montrealissa on jo kurjuus
röillaan. Risaisia työttömiä
ja, jotka turhaan ovat yrit-
kaupata käsivarsiaan kapi-
eille, näkee kaikkialla. Niiden
ssa kaikkia kansallisuuksia.
alaisiakin tapaa siellä suhteel-
runsaasti. Jos he jostakin ovat
et pummattua jonkun sentin,
riittää olutlasin ostoon, työn-
he Montrealin lukuisiin olut-
oihin, yrittäen siten edes het-
unohtaa kurjan tilansa. Eikä-
nä muuta tarvitakaan kuin la-
tta nälkäisiin sisuksiin, kun jo
tuntua päässä, ja elämä näyt-
oisenlaiselta. Muutamassa ka-
sa istui joukko suomalaisia.
alastomina hyvästi pöhnässä.
koitiin. Joku nähtävästi puo-
kommunismia, koska muuan
ajuinen, lapualaisten talutus-
ssa vielä kulkeva työläinen is-
pamautti nyrkkiä pöytään ja
i, että "kommunisteja minä en
ata".

olot näyttävät suunnilleen enti-
silta Toronton ja Montrealin
, niin toinen on jo kuva, min-
a vaununkin akkunasta, mat-
Montrealista Halifaxiin. Sa-
llyt, joiden lautatarhat ovat
ä tavaraa, seisoa törröttävät
pitkin rautatien varsia kuollei-
elottomina kuin egyptiläiset
iot. Kapitalistien ei "kannata"
laitoksia käynnissä. Se tahtoo
, että kapitalistien profiitit ei-
taattuja, ja siksi on sahamyl-
ja muiden liikelaitoksien por-
sinkertaisesti pistetty kiinni.
ömiä loiteroi suuret määrät jo-
aseman ympärillä. Aikoinaan
työläiset sahamyllyjen lähistöl-
kentaneet uutisasumuksiaan, ja
neet niiden kylkeen peruna-
annesmaatilkun. Näiden mök-
ympärillä näkee kasottain lap-
syyskylmässä puolialastomina
telemässä. Jokaisella asemalla
ät monet työttömät ahnaina
mutta päästäkseen piittaamalla
maan matkaansa jonnekin. It-
eivät tiedä minne. Mutta sii-
n etujen valppaat vartijat,
ja asemamiehet ajavat tällai-
rittelijät armotta pois junien
ä. Samanlainen on tilanne
Brunswickin maakunnassa. Pie-
Monctonin kaupunkiin tul-
aivittäin työttömiä suurin lau-
kaikkialta Canadasta. Aamus-
an ne täyttävät käynnissä ole-
pienten työpaikkojen edustat.
emalla rukoillen työtä. Siinä
on miestä jos jonkin näköistä. On
joitain, jotka ovat piittaamalla tulleet aina Vancouverista saakka. Muuankin englantilainen, joka kertoi Englannissa pärjänneensä kaivoksissa jotenkuten, oli karjavaunussa tullut Saskatoonista saakka. Tuumaili, ettei kannata olla Canadassa ja yritti saada tilaisuuden palata Englantiin, edelleenkin samoissa kopeissa karjan kanssa.

Kyllä on maailma valmis, kapitalistien maailma. Ei sellainenkaan nuori kapitalistinen maa kuin Canada, kykene tarjoamaan edes työtä tänne suurella reklaamilla houkutelluille työläisille. Kapitalistisen kriisin seuraukset lankeavat yhä raskaampina ja raskaampina työläisten hartioille. Kapitalistit valmistavat sotaa. Työläisten on puolestaan lujennettava taistelua kapitalismia vastaan. Mitään muuta tietä ei ole kurjuudesta pois pääsemiseksi.

NÄYTTÄMÖTAIDE

Näytelmät ja näytelmät

Työväen näyttämöillä Canadassa ja Yhdysvalloissa toimitetaan parhaillaan ohjelmistomme tarkkailua, mikä ei lainkaan ole liian aikaista. Toisilla näyttämöillä otetaan tämä tarkkailu ihailulla ja ymmärtämyksellä vastaan, kun näyttämömme ovat etupäässä näytelleet näiden kahden liiton näytelmiä.

Tietysti ei kenenkään päähän ole aikaisemmin mahtunut se, että kun näytelmän välittää oma liitto, että se suosittelisi mitään ala-arvoista ja niin olemme tähän saakka useassa tapauksessa taannuttaneet ja tuudittaneet katsomossa olevia tovereitamme uskomaan, että on "unelma" ja kaunis, että kyllä aikanaan ilmestyy joku "pelastusenkeli", joka korjaa jonkun kurjan olotilaa ja antaa tuolle kurjalle rakkautta ja onnea. Kaikilla mahdollisilla ja mahdottomillakin keinoilla tahdotaan tasoittaa sitä juopaa, mikä on olemassa luovan työn ja pääoman välillä. Milloin tahansa on työväestölle joitakin parannuksia saatu, on ne saatu joko suorastaan jonkun omistavan luokkaan kuuluvan "rakkauden" tai "jalomielisyyden" välityksellä.

Tällaista ohjelmistoa on näyttämömme tarjonneet katsojilleen, jotka ovat ahmien seuranneet tällaisten näytelmien esitystä. Tietysti on ollut poikkeuksia ja paljonkin, vaan etupäässä meidän "työväen-näytelmissäkin" on ollut pohjimmaisena ajatuksena edellämainitut seikat. Löytyypä näytelmiä, jotka ovat mitä vaarillisimpia näyttämöillämme esitettäviksi, ja ne on ja niitä pidetään "työväenäytelminä". Yleisömme on valmis puristamiin vettä rättiin ja toivoo katsomossa, että voi, voi, kun nyt nuo saisi toisensa. Välittämättä vähääkään minkälaisia nuo henkilöt on. — He saavat olla: työläisten piiskuri, työläisten teloittajia ja vaikka mitä, niin yleisö antaa anteeksi ja itkeä tuhertaa vettä rättiin ja mksi? Siksi, kun nuo rikas ja köyhä ei tahdo päästä oikein kunnollla yhteen — ennen — kuin näytelmän lopussa ja miten paljon ne poloiset saa kärsiä siksi kun rakastavat. Mitä hyötyy työväen joukkoliike tällaisista näytelmistä? Se hyötyy sen, että näyttämötyömme on menossa sitäkohti että esityksistämme olisi muodostunut — työläistenkin keskuudessa — parempiosaisten "ruuansulatustilaisuuksia".

Siksi kohdaltani mielihyvin omaksun muutoksen, jonka liittomme on ottanut ohjelmistoamme tarkastaessaan.

Kuulee useammin kuin kerran näyttämöiden johtajien mainitsevan ettei enään ole kunnon näytelmiä saatavana missään. Silloin herää kysymys, mitkä sitten tällaisten johtajien mielestä on kunnon näytelmiä. Nekö ainoastaan, joissa johtaja, tai johtajan mrs. voivat "loistaa" — useasti ei niinkään paljon taitonsa, kun roolin puolesta — ja näin ollen näyttämöiden henkilökunnan työ pääasiassa muodostuu apukeinoksi näiden n.s. loistoroolien loistoon saattamisessa, mikä useassa tapauksessa on enemmän ympärillänäyttelijöiden pikkuroolien ansiota. Siinä ei tietystikään ole mitään pahaa, jos tahdomme, että työväen näyttämöiden esitykset pitää edelleen olla n.s. "ruuansulatustilaisuuksia", vaan jos tahdomme, tai vaadimme sen, että näyttämöistämme muodostuu osa ja tärkeä osa taistelurintamassamme hyökkäävää pääomaa vastaan, jokainen tietää miten tärkeä laitos työväestöllekin on oma teatteri joukkojen kokoojana ja niiden valistajana. Ohjatkaamme tämä valistus oikeille raiteille. Vaikka se ei toisikaan niin paljon mainetta ja ylistelyä jollekin yksilölle, luo se viittoja koko työväenluokan tien suunnasta, tien, jota kulkien työväestö voi saavuttaa paremmat olotilat ja näyttämöillämme on hyvä tilaisuus oikoa tiessä olevia mutkia, ja siten lyhentää matkaa päämäärään.

Pois kaikki yksilöloistoilun tavoittelu työväen näyttämöiltä ja tilalle joukkojen ponnistelut — päämäärän saavuttamiseksi asiassa, jonka eteen työskentelemme!

Tehkäämme näyttämöistämme tiedon, taidon levittäjiä ja taistelumielen kasvattajia keskuudessamme! Pois porvarillinen roska työväen näyttämöiltä! — X. X.

TYÖVÄEN URHEILU

Hyppykilpailut Buffalossa

Buffalo, N. Y., v-. & u.-seura Valo panee toimeen hyppykilpailut Buffalossa, 159 Grider St., jouluk 6 p., kello 7.30 i.p.

Kilpailuun tulee sisältymään seuraavat aineet: Vauhdittomat hypyt miehille ja junioreille; pituushyppy; korkeushyppy ja kolmiloikka.

Naisille tulee olemaan samat paitsi että korkeushyppy tulee olemaan vauhdillinen.

Pyydämme, että canadalaiset seurat ottavat tämän huomioon ja lähettävät näihin kilpailuihin niin monta kilpailijaa kuin voivat.

Kolme palkintoa jaetaan parhaista tuloksista kolmiottelussa joka sarjassa. Seuralle joka saa suurimman pistemäärän, lahjoitetaan joukkopalkinto.

Kilpailujen tulot lahjoitetaan L. S. U:n lehdelle "Sportille".

Sisäänkirjotukset lähetetään seuraavalla osotteella:

Valo A. C.
159 Grider St., Buffalo, N. Y.

Sisäänkirjoitusmaksut ovat miehille 25c ja naisille ja junioreille 15c.

Toivomme, että canadalaiset työväen urheilijat kuten Torontosta, Windsorista ja Sudburysta tulevat suurella joukolla.

Siis tervetulleita Canadan urheilijat.

V.- ja U:seura "Valo"

Puolesta: Olavi A. Hirvonen.

Wanup, Ont.

Wanuppilaisten huomiota pyydetään kiinnittämään siihen seikkaan että S. J. 4:nnen alueen vierailujoukkueen matka on esiintulleiden syiden johdosta siirretty viikolla eteen päin eli marraskuun 30 päivään. Toivottavasti jokainen silloin saapuu haalille näkemään ja kuulemaan mitä vierailujoukkuella on esitettävänä. — Muistakaa siis sunnuntai marrask. 30 p. Kello 8 illalla tavataan.

Vierailujoukkueen puolesta.

H. Ellmen.

Kutistuva dollari. — V. 1902 laskivat maataloustieteilijät, että kuluttajan maksamasta dollarista 57—60 senttiä tuli farmarin hyväksi. Nyt on farmarin osuus samasta dollarista kutistunut 35 senttiin. Jos se sitä menoa edelleen kutistuu, ei monen farmarin näppiin kohta jää senttiäkään siitä dollarista jonka kaupunkilaiskuluttaja maksaa hänen tuotteistaan. Rahdit, välittäjät ja sen tuhannet keinottelijat vievät kaiken.

Toronton uutisia

Toronton työttömien paheksumislausunto suomalaiselle osastolle. Toronton työttömien osasto on kokouksessaan tk. 14 pnä hyväksynyt päätöslauselman, jossa se lausuu paheksumisensa Toronton Suomalaiselle Osastolle sen johdosta, että Suomalainen osasto kokouksessaan t.k. 6 p:nä kielsi Don-haalin luovuttamisen lokakuun vallankumousjuhlan viettoa varten. Työttömät pitävät tuollaista päätöstä oikeistolaisuuteen perustuvana pelkuruuden ilmauksena Suomalaisen osaston taholta. Työttömien kokouksen laatiman paheksumislausunnon ovat allekirjoittaneet: J. Luoma, Emil Heino ja A. Ehrlund.

INNOSTAVA KOKOUS

Viime sunnuntaina oli Toronton suomalaisilla työläisillä kokous, joka voi merkitä paljonkin paikkakunnan suomalaiselle työväen liikkeelle. Ensinnäkin siitä syystä, että se oli monisatalukuinen, jota ei ennen ole Torontossa nähty, vaikka tämä onkin näin suuri suomalais-keskus. Se osoittaa, että suuret, suomalaisjoukot alkavat ymmärtää yhteistoiminnan merkityksen täällä vieraalla maallakin. Tuntuu kuin se mahtava joukkokokous olisi sen merkki, että ne tuhannet työläiset, jotka ovat viime aikoina saapuneet Suomesta tänne, alkaisivat ottaa osaa paikkakunnan työläisten pyrinnöihin, muuttaen osanotollaan Toronton osastossakin liian kauan vallinneet vanhoillisen ja nurkkakuntalaisuutta muistuttavan komennon todellisten pohjajoukkojen ja känsäkourien maailmankatsomusta vastaavaksi järjestykseksi. Täällä on kaikki toiminta tavallaan luutunut niihin kaavoihin, joissa se oli vuosikymmenen sitten, jolloin paikkakunnalla oli vain kourallinen suomalaisia, ja jolloin aika ja ajan vaatimukset olivat toiset. Paikkakunnallamme olevat tuhannet suomalaiset työläiset ovat pysyneet tähän asti syrjässä ja tämä on vaikuttanut, että kaikessa toiminnassamme on heijastanut ne käsitykskannat ja suuntaviivat ja maailmankatsomus, jotka ovat täällä kuten muuallakin vanhentuneet, tai tarkemmin sanottuna sosialidemokraattinen salonkisosialismi sovitettuna paikallisiin oloihin.

Nyt kumminkin viime sunnuntain kokouksessa oli huomattavissa ero entiseen verraten. Kokouksessa oli todellista työväenkokouksen tuntua, ikäänkuin suuri työläisjoukko olisi aikansa katsellut asiain menoa, ja päättänyt lopulta tarttua asioihin kiinni känsäisellä kourallaan ja vakaalla aikomuksella panna kaikki kuntoon. Myöskin arvosteltiin kokouksessa paikallista osaston johtoa, ja samoin koko C.S.J. toimintaa ja sen ylimpiä elimiä. Arvosteltiin terveellä tavalla, kuten kuuluu joukoille, jotka ovat asettaneet joitain henkilöitä tai virastoja asioidensa hoitoon. Kaikilla työläisten johtajilla ja heidän virastoillaan on ainainen taipumus etääntyä joukoista, ainakin pohjamassasta ja koteloitua omaan pieneen kehykseensä. Näin tapahtuu tahtoipa nuo johtajat sitä tai ei, jos vain tavalliset rivimiehet eivät aina välillä tartu asioiden kulkuun. Ainoastaan joukoissa on, ja pysyy terve ja aikaansa seuraava luokkavaisto, ja ellei johtajisto osaa hakea sitä joukkojen keskuudesta, niin joukkojen, noiden rivimiesten, jotka joka päivä kamppailevat työttömyyden, puutteen ja nälän kanssa, on kerrottava ajatusmaailmansa ja mietteittensä tulokset asettamalleen johdolle, tavalla joka tuntuu ja josta on apu.

Näissä merkeissä pidettiin viime sunnuntain kokous ja pidettäköön noita kokouksia usein, ja myöskin toimittakoon järjestöissämme noiden kokousten hengen mukaisesti. — Pekka.

TORONTOLAISTEN HUOMIOON

Lasten sunnuntaikoulu on järjestetty alkavaksi ensi sunnuntaina 23 päivänä marraskuuta kello 10 aamupäivällä. Lasten vanhempia kehotetaan lähettämään lapset kouluun. Koulu aletaan Don haalilla.

Nakina, Ont.

Proletaarinen tervehdys täältä nakinasta kaikille tutuille ja tuntemattomille luokkatovereille ja Vapauden lukijoille ja kannattajille. — Täällä eletään aina samaa hiljaista ja yksitoikkoista elämää, jokainen etsien huvitusta omalla tavallaan. Osaston hommakin on hyvin hiljaista ollut taas, paitsi kokoukset on pidetty säännöllisesti aina kerran kuussa. Minkäänlaisia iltamia ei ole voitu järjestää huoneen puutteessa. Vaan nyt päätimme pitää **Vapauden kirjallisuusiltaman** t.k. 29 p. Huoneet tähän tarkotukseen on luvannut Lempi ja Alex Kouhi, niin että pitäkääpä mielessänne ja tulkaa oikein joukolla, sillä harvoin täällä saakaan mitään hommaksi näin talven aikana. Tikettejä tähän tilaisuuteen myy toveritar D. Block ja maksavat ne ainoastaan 35c, jolla rahalla saatte tanssia illan ja sitten vielä kirjan, jotain hyvää lukemista. Jos ei kenellä ole vielä tikettiä, niin kiiruhtakaapas ostamaan, ette varmaankaan tule kauppojanne katumaan. Siellä tavataan! —

Olemme koettaneet pysyä aikamme tasolla, avustaneet keräyslistoilla ja osaston kassalla kaikkia luokkatovereita jotka kulloinkin on avun tarpeessa, vaikka emme suuria saakaan aikaan, mutta, "se tekee parhaansa, joka tekee voitavansa". Meitä on vain pieni osa täälläkin järjestyneitä, siksi tulee raskaaksi toiminta, kun aina jää työt samoille henkilöille, toiset katselevat syrjästä, joskaan eivät suorastaan vastusta työväenliikettä, tämän kirjottajan käsityksen mukaan, sillä olen kierrellyt monella erilaisella asialla, milloin keräyslistan kanssa johonkin avustukseen, milloin kirjallisuutta myymässä ja million milläkin asialla, vaan en minä ainakaan ole saanut huonoa kohtelua osakseni. Erästä toveria oli kerran syytetty, ettei hän ollut tilittänyt eräällä keräyslistalla saaduista tuloista kuin pienen osan, vaan senkin me voimme hänelle näyttää, että joka sentti meni siihen johon oli kerätty, jonka syyttäjä itse joutui tunnustamaankin, että — hän oli erehtynyt, ja se oli sillä sovittu.

Joulukin se taas tekee tuloaan, jota kovasti ainakin yläluokka odottaa ja juhlii. Kirkoissa taas saarnataan "maassa rauha", vaikka juuri kuumeisella kiireellä varustaudutaan sotaan. Me vain yhdymme siihen virteen että "Joulu yö, puutteen yö, loppunut on kaikki työ. Hoveissa vatsaa palvellaan, kirkoissa köyhää narrataan osaansa tyytymään, puutetta kärsimään." — Me täällä emme päättäneet juhlia joulua ensinkään, ei kukaan tuntunut olevan innostunut koko juhlaan. Niinpä yksimielisesti päätimme, ettemme järjestä minkäänlaista juhlaa jouluksi.

Sinä työläistoveri ja toveritar, joka et kuulu vielä järjestyneiden työläisten riveihin, pysähdy jo ajattelemaan, onko sinulla mitään syytä olla syrjässä paremmin kuin toisillakaan. Sinä olet yhtä riistetty, yhtä sorrettu kuin kaikki toisetkin, miksi siis et myös liity jäseneksi työväen järjestöihin, varsinkin kun olet ehkä nuori vielä ja voimakas, ja olet sattunut saamaan jonkun työn, ehkä pitempiaikaisenkin. Sinä juuri ansaitset sen verran, että elät, vaan miten käy, niin pian kun alat vähemmän tuottaa? Sinulle sanotaan: "olet liian vanha, saat mennä." Mihinkä sinun on mentävä? — Työläisten luo, pyytämään almua, sillä yläluokka ei sita sinulle anna jos heiltä pyydätkin; se sanoo sinulle: miksi et silloin säästänyt vanhan päiväsi varalta kun olit työssä, ettei tarvitsisi nyt kerjätä ...

Ei mitkään vainot, eikä elämän suuret kysymykset, saa mieliämme lannistaa, vaan yhteisvoimin raivatkaamme tietä uuden aamun koitolle. — K—i.

Vanha intialainen runoilija Neuvostoliitosta

Joku aika sitten vieraili Neuvostoliitossa intialainen filosofi ja runoilija **Rabindranath Tagore.** Hän on 69 vuoden ikäinen, Intian kuuluisin runoilija. Hän ei ole kommunisti, vaan ihanteellinen itämaalainen. Havainnoistaan Neuvostoliitossa hän on kertonut m.m. seuraavaa:

"Menin Moskovaan ja huomasin, että se opetus, jonka venäläiset talonpojat ja työläiset saavat, ei tee heistä ainoastaan tehtaan työläisiä, vaan kehittää heitä kulttuurellisesti.

"Minä huomasin, että yksinkertaiset venäläiset parveilivat konserttisaleissa ja museoissa, teattereissa ja kaikissa kulttuurielämän keskuspaikoissa? Se, mitä Venäjä on tehnyt viime kahdeksan tai kymmenen vuoden kuluessa, meille Indiassa ei näytä lainkaan hämmästyttävältä ihmeeltä.

"Tsaarin aikana venäläiset kansanjoukot olivat tietämättömiä ja typeriä, kuten kansanjoukot ovat Intiassa tänäpäivänä. Intiassa ainoastaan viisi prosenttia kansasta on edes nimellisestikään lukutaitoisia, eivät kouluutettuja, ainoastaan lukutaitoisia. Venäjällä ei ollut paremmin kymmenen vuotta takaperin.

"Mutta nyt minuun teki suuremmoisen vaikutuksen lukutaitoisuuden ja todellisten kulttuurivoimien laajeneminen, rakkaus kauneuteen vaatimattomimpain venäläisten keskuudessa.

"Ennen rotu- ja uskonnolliset mellakat olivat tavallisia Venäjällä, kuten ne ovat olleet Intiassa näihin päiviin asti. Nykyään Venäjällä kaikki nuo kahakat ovat lakanneet. Juutalaiset, armenialaiset, kristityt ja muhamettilaiset opiskelevat yhteenliittyäkseen.

"Luonnollisesti venäläiset viranomaiset käyttävät oppilaitoksiaan taloudellisten ja poliittisten oppiensa levittämiseen. Mutta nuo näkökohdat eivät minua huolestuta. Minun ei ole lausuttava tuomiota kenenkään taloudellisesta opetuksesta, koska se ei ole minun alani.

"Venäläiset metoodit valistaa kansaa kiinnostavat minua.

"Venäläiset eivät usko vanhaan teologiaan.

"Ihmiskunnan palveleminen voisi olla heidän uskontonsa."

Niin selittää valkohapsinen intialainen runoilijavanhus. Mutta porvariston, sosialidemokraattien ja I.W.W:n nimellä esiintyväin mielestä Neuvostolitossa ovat kaikki asiat päin seiniä. Työväki ja talonpojat muka hirveässä orjuudessa ja pimeydessä, Stalinin rautaisen valtikan alla.

Mutta intialainen runoilijavanhus selittää, ettei ole lainkaan hämmästyttävää, että lukutaitoisuus ja valistus on Venäjällä paljo levinnyt viime kymmenen vuoden aikana. Ja hän sanoo, että rotu- ja uskonnolliset mellakat ovat Venäjällä loppuneet. Hyvät herrat, voisitteko osoittaa jonkun toisen maan maailmassa, joka tässä suhteessa olisi päässyt näin pitkälle? Näin on edistytty siitä huolimatta, vaikka Neuvostoliitossa on kaikkiaan 200 eri kansallisuutta!

Yksikään porvarillinen maa ei kykene lopettamaan kansallisuussortoa ja rotumellakoita. Siihen kykenee vain työläisten ja työtätekeväin farmarien neuvostotasavalta.

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

— Kuka sinä oikeastaan olet?

Mutta Mishka ei itsekään tiedä kuka hän nyt on: nälkää näkevä poika Buzulrutskin piirikunnasta. Lähti hakemaan leipää Tashkentista mutta toverit hylkäsivät matkalla eikä kukaan laskenut vaunuun. Eikö hän mitenkään voisi tulla mukaan? Hän maksaisi vähän, jos niin tarvittaisiin: hänellä on veitsi ja tuhat ruplaa.

— Odotahan! — sanoi kuljettaja. — Junailija tulee heti, pyydä häneltä kauniisti.

Mishka laskeutui polvilleen, ojensi kätensä ja epätoivoisella äänellä surullisella ja oman murheensa ja kurjuutensa äänellä, huudahti:

— Setä rakas, toveri, kristuksen nimeen ota mukaasi, muuten minä kuolen tänne...

Kuljettaja ei vastannut.

Hän ryömi pitkän aikaa pyörien alla, kolkutteli vasarallaan ja meni sitten asemalle.

Sade valui, tuuli puhalsi, mutta Mishka seisoi veturin pyörän vieressä, kidutti itseään epätoivossaan ja yht'äkkiä keneltäkään lupaa kysymättä kiipesi veturiin. Lämmitti hieman selkäänsä veturin "savupiippun" vieressä, käänsi sitten kasvonsa siihen päin. Lämmitti vähän rintaansa, käänsi jälleen selkänsä.

Aamuksi sade lakkaisi.

Kävi hiljaiseksi, sumuiseksi ja kuolleeksi.

Kalpeassa hämärässä näkyivät asematalo ja kirgiisien jurtat aseman takana.

Kuljettaja tuli.

Kun hän näki Mishkan sinertyneet kasvot, näki Mishkan sameat, kärsimyksen kukkuroimat silmät, kysyi hän tavallisella äänellään:

— Oletko matkalla, toveri?

Mishka vastasi surkeana:

— Setä hyvä, älä aja minua täältä pois! Koko yön minua paleli.

— Mihin sinä matkustat ihmispolo? Hukkaan sinä joudut!...

Helpommalta tuntuu kun ihmiset rupeavat juttusille, rohkeuttakin on silloin enemmän.

Mishka kertoi, mihin ja mistä matkustaa, pyrkipä keskustelemaankin: olisi päästävä vain Tashkentiin asti, siellä hänellä olisi sukulaisia. Kaksi eri kertaa nämä olivat kirjoittaneet Mishkan äidille ja kovin olivat pyydelleet, että hän tulisi sinne. Jos, sanoi, häntä miellyttäisi meillä olo, voisi kokonaan jäädäkin, mutta ellei miellyttäisi, palaisi kotiin junalippu kourassa.

Kuljettaja kuunteli, hymähteli, katseli Mishkan sinertyneitä huulia, sanoi odottamatta:

— Lähde vain kanssani!

Mishka ei heti uskonut, mutta kun huomasi olevansa veturin uunin luona ja näki ennen näkemättömät vivut ja mutterit, pyörät, avaimet kammet ja veturin tulisen kidan, joka huokui kuumuutta, niin lehahtivat hänen nälkäisessä päässään rauhattomat ajatukset: mihinkä hän olikaan joutunut?

Kuljettaja veti muuatta kampea, — ylhäällä katolla alkoi pilli vinkua. Väänsi toista kampea — veturi lähti äkkiä liikkeelle, alkoi mennä porhaltaa ensin kevyesti varovaisesti, sitten aivan kiihtyi menossaan ja lensi eteenpäin sellaisella vauhdilla, että Mishkan sydän oli nousemaisillaan kurkkuun ja ajatukset mielessä heittelivät kuperkeikkoja. Mikähän voima heitä kuljettikaan, ja kuka olikaan kaiken tämän rakentanut?

Vastamäissä veturi kulki hiljemmin, sitten jälleen riehaantui menemään täyttä laukkaa, — kuljettaja, tuo mustapaitainen, katseli ikkunasta piippua poltellen. Toinen mies heitteli halkoja tuliseen kitaan ja suotta tarttuen Mishkaan huuteli: kuljettajalle:

— Toveri Kondratjev, eikö heitetä tätäkin haloksi?

— Heitä vain! nauroi Kondratjev. — Kuumempi tulee...

Mishka katsoi vieraisiin miehiin syvästi kunnioittaen, näki että he tekivät pilaa hänestä, ja tästä pilanteosta sekä veturin lämmöstä alkoi tuntua helpommalta, iloisemmalta. Mutta kun toveri Kondratjev käänsi pienen vesihanan auki, valutti siitä kiehuvaa vettä teekannuunsa, joi itse ja tarjosi Mishkallekin läkkituoppinsa, niin sanoi Mishka sydämellisesti tämän rakkauden liikuttamana:

— Enpä ole juonut moneen aikaan kuumaa vettä?

Kondratjev mursi palasen leipääkin!

— Tahdotko!

Johan toki, eihän leivänpala pahaa tehnyt.

Mishka ei tullut kylläiseksi, vähäinen oli hänelle tuo kuivunut kannikka, mutta sittenkään ei leipä lämmittänyt häntä riemulla vaan toveri Kondratjevin ystävällinen hyvyys ja kasvojen hyväntahtoinen hymyily. Hän oli istuvinaan kotonaan, kuumalla uuninpankolla, torkahteli usein, koetteli unisena veistään taskussaan ja levollisena ja iloisena ajatteli:

— Minkäläisia hyviä ihmisiä!

Kun lähetetyttiin isoa asemaa, sanoi Kondratjev:

— Sinä, Mihaila, hyppää heti täällä alas: veturi menee tallille korjattavaksi. Rakentelemme sen kuntoon, ettei se konstailisi matkalla, sitten taas lähdemme Tashkentiin päin... Nyt ei se enää olekaan pitkän matkan päässä.

Mishka painoi päänsä.

— Mitä sinä pelästyit?

— Kovin on monenlaisia ihmisiä! Ken ottaa mukaansa, ken ajaa tahallaan pois...

Kondratjev taputteli olkapäälle.

— Älä pelkää Mihaila, minun muassani pääset eteenkinpäin, älä vain kauas asemalta juokse. Kun veturi lähtee tallista, vihellän sinulle kaksi kertaa tähän pilliin, sitten juokse luokseni. Ymmärsitkö? Jos et näe minua veturin luona — odota...

— Hyvä on setä, kyllä minä niin teen.

— Niin!

— Sillä aikaa minä katselen asemalta meidän puolen miehiä, kenties joku sattuu tielle. Poltatteko savukkeita?

— Mitä sitten?

— Ehkä saisin ostetuksi teille!

— Jos ostat minulle savukkeita, en otakaan matkaani...

Asemalla Mishka katsahti ystävällisesti häntä kasvoihin, hyppäsi vastenmielisesti veturista maahan, meni vaunun taakse, veti nauhan tallukoistaan, heitti kuluneet tallukat menemään, sitoi nauhalla sukkansa yhteen ja heitti ne olalleen ja avojaloin, lippalakki syvälle päähän painettuna, lähti torille. Heti ei haluttanut antaa suurta hintaa leivästä, ja siksi Mishka kyseli hintoja eri kauppiailta aivan kuin hevosta osteleva talonpoika. Hinnat olivat kaikkialla samat, teki kauheasti mieli syödä, varsinkin kun näki leipää. Ja vilkaistuaan viimeisen kerran piilotettuun tuhanteensa hän osti ison kämpäleen vehnäleipää. Hän söi puolet, tuli kylläiseksi, niisti nenäänsä ja alkoi väsyneenä miettiä:

(Jatket.)

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adie Saarimäki, 319 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B. — G. W. Törnroos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

Jouluksi Suomeen

Halifaxista

(Oslon tai Kööpenhaminan kautta)

SS. "Frederik VIII"

Jouluk. 11

Halvat piletin hinnat

Nyt mukaan tälle hauskalle jouluhuvimatkalle, joka tarjoaa tilaisuuden yllättää juuri joulunpyhiksi kotiinne saapumalla Joulu alkaa laivaan päästyänne. Erinomainen puhtaus, palvelus, jouluruuat, konsertit, elokuvat, joulukuuset, tanssia, leikkejä, urheilua, y.m. hauskuutta.

Ei mitään vaikeutta Kanadaan takaisin palatessa. Annamme tarpeelliset neuvot ja ohjeet sitä varten. Käykää asiamiehemme puheilla tai kirjoittakaa meille jo tänään paikkavarauksesta.

Ensi vuoden loistoseinäkalenterin lähetämme ilmaiseksi ja postivapaasti kaikille jotka ilmoittavat nimensä ja osoitteensa meille. Tehkää se heti.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

969 St. Antoine St.
Montreal, Que.
461 Main St.,
Winnipeg, Man.
8th Ave. & 1st St., E.
Calgary, Alta.
1321 Fourth Ave.,
Seattle, Wash.
J. W. AHLQVIST,
Box 69,
Sudbury, Ont.

Suomalainen ja Saksalainen
APTEEKKI
H. HASHMALL, Phm. B.
Puhelin Ad 5677
315 Dundas St. W., Toronto.

Lukekaa mitä paljon tupakoitsija kertoi

"Minä poltteleen paljon, usein noin 30 paperossia päivässä. Ennen minua yskitti pahasti tupakoimisesta, mutta sen jälestä kuin olen käyttänyt kuuluisaa **BLACK SEA** paperossipaperia yskäni on loppunut ja kurkkuni on tyyni ja selvä."

TÄRKEÄÄ — BLACK SEA paperossipaperi liimaantuu hyvin, eikä aukea kosteassa kaivannossa.

Max Speigel & Sons Co. Inc.
34 West 17th St.,
New York, N. Y.

VALMISTETTU CANADASSA

Pyytäkää vapaata keitto-ohje kirjaa

Carnation Co. Limited
Aylmer, Ontario.

Carnation
maidon arvoa ei voi
koskaan epäillä

TURVATTU MAITOLAJI
"Tyytyväisistä Lehmistä"

Neuvostovehnä Amerikan viljapörssissä

Sodan valmistelussa Neuvostoliittoa vastaan on ensin ryhdytty kauppasaartoon eli sulkemaan, jos mahdollista, muut maat Neuvostoliiton tuotteilta, joko kaikilta tahi joiltakin erinäisiltä, kuten useissa Europan maissa viljalta ja öljyltä, Yhdysvalloissa puutavaralta ja manganeesilta, Canadassa aluksi kivihiileltä, jne. Tarkotuksena on estää tahi ainakin vaikeuttaa sosialistisen tuotantojärjestelmän rakentamista Neuvostoliitossa, ensikädessä viisivuotis-ohjelman toteuttamista. Tuontikiellon aikaansaamiseksi nostettiin hirveä melu siitä, että Neuvostoliiton vehnää oli myyty sekä Chicagon että Winnipegin viljapörsseissä "miljoonia busheleita" vehnänhinnan alimmillaan ollessa, ja siten saatettu vehnämarkkinat sekasortoon. Bolshevikit tietenkin tarkottivat tällä tavoin aiheuttamansa taloudellisen romahduksen avulla panna toimeen vallankumouksen koko Pohjois Amerikan mantereella, polttaa kirkot, hirttää papit ja keittää saippuaksi kapitalistit, unionistit, reformistit, nosket ja kaikki. Eikä tämä ollut vain hysteeristen akkojen kirkunaa, vaan oikein asianomaisten hallituksien virallista touhua. Kommunisminpöpöä Yhdysvalloissa tutkiva Fishin komitea sai toimekseen penkoa Chicagon pörssissä tehdyt tuhot, ja Canadan ulkoasiain pääminiosteri lupasi sitä avustaa paljastamalla Winnipegissä tapahtuneen hävityksen kauhistuksen.

Mutta koko tuo häly, jolla yritettiin vierittää viljanhintojen romahdus ja siitä johtunut farmarien hätätila Neuvostoliiton vehkeilyjen syyksi, osottautui niin naurettavan kömpelöksi, etteivät täysjärkisemmät porvaritkaan sitä ottaneet vakavalta kannalta. Mutta siitä huolimatta sitä edelleen käytetään vihamielisyyden lietsomiseksi tällä mantereella Neuvostoliiton työläisiä ja talonpoikia vastaan.

Sentähden lienee paikallaan lainata tähän muutamia otteita erään täysporvarillisen aikakauslehden selostuksesta aitoporvarillisessa "Canadian Countryman"-lehdessä, koska siitä tavallinen maalikkokin saa hieman käsitystä pörssikeinottelusta ja siihen kuuluvista aika- eli hankintakaupoista.

Farmarien keskuudessa, sanoo kirjottaja, on pitkin aikaa ollut syvälle juurtuneena vakaumuksena, että viljanvientiliikkeiden johtomiehet pystyisivät keinottelemalla suuresti vaikuttamaan niihin hintoihin, mitä farmarit tulevat saamaan viljastaan. Tämä johtui ns. peittämättömistä terminikaupoista ("short selling"), joilla tarkotetaan sitä, että mies sitoutuu myymään niin ja niin monta bushelia vehnää jonakin määrättynä aikana tulevaisuudessa, huolimatta siitä, onko vai eikö hänellä kauppaa tehdessään — taikka milloinkaan — yhtään jyvää hallussaan. Hän on tehnyt kaupan siinä luulossa, että hän sovituksi määräajaksi voi hankkia vehnää halvemmalla kuin nyt möi. Jos hän on arvannut oikein, voittaa hän hinta-eron, mutta jos vehnänhinta määräpäivään mennessä nousee korkeammaksi kuin hänen sopimansa hinta oli, on hän hävinnyt ja joutuu maksamaan hinnan-erotuksen. Se on siis suoranaista uhkapeliä. Ns. peitetyt terminikaupat, joissa myyjällä todella on myytävä tavara hallussaan, volvat vaikuttaa tasottavasti hintojen muodostumiseen, ja suuret tukkuliikkeet käyttävät niitä jonkunlaisena vakuutuksena odottamattomain hintavaihtelujen varalta. Mutta useimmissa maissa se on muodostunut pelkäksi pörssikeinotteluksi, jossa ei ole tarkotuksena kaupantekoa, vaan yksinomaan hintaeroista hyötyminen. Suomessa ei tavarain eikä arvopaperienkaan terminikauppa ole luvallista. Saksassa on kielletty viljan ja myllytuotteiden sekä kaivos- ja teollisuus-osakkeiden terminikauppa. Täällä Amerikassa on kaikki huijaus luvallista. Canadassa on myyty ja myydään viljapörsseissä satoja miljoonia busheleita, joita ei ole koskaan ollut olemassa. Ja tätä farmarit pitävät kovin pahana. Siihen luottaen Yhdysvaltain ja Canadan sanomalehdistö nosti kauhean melun siitä, kuinka neuvostohallitus "järkytti" mailman viljakaupan syytämällä markkinoille miljoonia busheleita olematonta venäläistä vehnää, sinoastaan polkeakseen hintoja".

Kirjottaja selittää takitilaan, mitä tapahtui, valaistakseen oikean ja luvallisen hankintamyynnin luonnetta. Neuvostohallituksen käytettävissä on vehnää myytäväksi mailman markkinoilla, vaikka se vehnä ei ole valmiina hetipaikalla laivattavaksi. Neuvostohallitus (tahi ne, jotka sen puolesta vehnää möivät) arveli — oikeinko vai väärin, sen tulevaisuus näyttää — että vehnänhinta nyt oli korkeammalla kuin mitä se tällä satokaudella enää tulee olemaan ja sentähden suunnitteli seuraavanlaisen menettelyn: sitoutui myymään Chicagossa, sanotaan, 7 1|2 miljoonaa bushelia vehnää nyt saatavissa olevaan hintaan esim. ensi toukokuussa. Sitä vehnää kyllä ei ikinä Neuvostoliitosta tuoda Chicagoon, vaan jonakin sopivana aikana ennen toukokuuta joku neuvostohallituksen edustaja ostaa Chicagon pörssistä vastaavan määrän vehnää. Pörssin yhteydessä olevassa suoritus-kassassa asetetaan tämä osto ja nykyinen myyntti vastakkain, ja tili päätetään neuvostohallituksen voitolla taikka tappiolla.

Mikä vaikutus tällä kaupalla on siihen hintaan, minkä dakotalainen farmari saa vehnästään?

Kun neuvostohallitus myy joitakin miljoonia busheleita toukokuussa luovutettavaksi ostajalle, voi se hiukan alentaa viljan hintaa. Mutta sen vaikutus on niin pieni, että se tuskin tuntuu ollenkaan. Chicagon pörssissä myydään päivittäin 50—75 miljoonaa bushelia vehnää. Canadalaiset, brittiläiset, saksalaiset, argentiinalaiset ja vaikka minkä maan kansalaiset ostavat ja myyvät niillä markkinoilla. Yksi kauppa enemmän taikka vähemmän ei suuria vaikuta. Mutta olettakaamme, että se alensi hintaa. Jos niin oletamme, on meidän myös oletettava, että myöhemmin tapahtuva osto taas ylentää hintaa vastaavassa määrässä, joten tuon kaupan kokonaisvaikutus satokauden hintoihin ei tunnu puoleen eikä toiseen, ei ollenkaan ulotu Dakotan farmarin kukkaroon.

Mutta miksi neuvostohallitus ryhtyi tuohon myyntipuuhaan? kysyy kirjottaja, ja vastaa, että siihen voi olla ainoastaan yksi syy: neuvostohallituksella oli viljaa myytäväksi, mutta se ei ollut vielä valmis sitä lähettämään markkinoille, eikä halunnut vehnällään tällä välin keinotella, vaan tahtoi turvata sille juuri tuona päivänä vallitsevan hinnan. Se ei halunnut pitää tuota vehnää hallussaan laivaus-aikaan asti, vaan möi sen. Toisin sanoen neuvostohallitus ajatteli, että vehnänhinta luultavasti oli nyt korkeampi kuin mitä se kevääseen mennessä enää tulee olemaan, ja niin möi vehnänsä Chicagon pörssiin, siten ikäänkuin kahta puolta vetoalyömällä välttääkseen tappiota silloin hallussaan olevasta viljasta.

Tehdäkseen asian vielä havaannollisemmaksi kirjottaja olettaa, että vehnänhinta tuona kuuluisana pörssipäivänä oli 1 dollari bushelilta Liverpoolissa. Toukokuun vehnä Chicagon pörssissä oli, sanokaamme, 90 senttiä. Olettakaamme nyt, että tästä ensi toukokuuhun mennessä viljanhinta alenee 10 senttillä bushelilta. Liverpoolissa silloin vehnä maksaisi 90 senttiä ja Chicagossa 80 senttiä. Tuona aikana neuvostovehnä on jo Liverpoolin markkinoilla ja se myydään siellä 90 sentistä busheli. Mutta samalla se ostaa Chicagon pörssistä entistä myyntiään vastaavan määrän vehnää 10 senttiä halvemmalla kuin mitä se oli oman vehnänsä myynyt. Näin neuvostohallitus Chicagossa voittamallaan 10 senttillä korvaa Liverpoolissa kärsimänsä 10 sentin tappion, tullen siis saamaan vehnästään sen hinnan mikä myyntipäivänä vallitsi Chicagossa. Taikka, jos oletamme päinvastoin, että vehnänhinta kevääseen mennessä nousisi, niin neuvostohallitus menettäisi Chicagossa 10 senttiä, mutta voittaisi sen Liverpoolissa. Neuvostohallitus siis kaiken kaikkiaan vain vakuutti itselleen Liverpoolin silloisen käteishinnan hallussaan olevasta viljamäärästä. Kerrassaan naurettavaa on ruveta selittämään tätä temppua miksikään "punaisen propagandan" levittämiseksi.

Länteläiset viljanvientiyhtiöt käyttävät ihan samaa menettelyä ostellessaan joka päivä suuria viljamääriä. Olettakaamme, että joku vientiyhtiö ostaa esim. 2 miljoonaa bushelia vehnää yhtenä päivänä. Jos ei olisi olemassa tuollaista varmuusmyynti-keinoa, yhtiön täytyisi pitää tuo vilja hallussaan ainakin jonkun aikaa, kunnes se saapuisi perille määräpaikkaansa Liverpooliin, ja olla vastuussa kaikesta hintojen alentumisen aiheuttamasta tappiosta. Vientiyhtiön ei kannata sitä vastuuta ottaa ilman eri maksua. Sentähden se välttää koko vahingonvaaran, myymällä Winnipegin markkinoilla samana tai seuraavana päivänä nuo 2 miljoonaa bushelia luovutettavaksi jonakin myöhempänä määräaikana. Vientiyhtiö on maksanut ostamastaan viljasta farmarille semmoisen hinnan, että yhtiön hyvin kannattaa pitää huoli tuon viljan säilyttämisestä ja luovutuksesta ostajalle. Keinottelupuoli tässä kaupassa mahdollisine voittoineen tai tappioineen, siirtyy kokonaan sille, joka pörssissä osti viljan terminikaupalla eli myöhemmin hankittavaksi.

Kirjotuksen otsikkona on "Onko venäläistä viljaa pelättävä?" Selitettyään laajasti Canadan viljakaupan historiaa ja sen nykyistä tilannetta, Vehnärenkaan tulevaisuuden mahdollisuuksia y.m., kirjottaja lopuksi vastaa, että "seuraava suuren hyvinvoinnin aikakausi tulee johtumaan Venäjän ja Kiinan pääsemisestä entisiin voimiinsa. Canadan hyvinvointi riippuu sen naapurien hyvinvoinnista. Canadalaisten olisi tervehdittävä ilolla, eikä paheksuttava, Venäjän ilmaantumista mailmankaupan osallisuuteen. Se on toivorikkain ilmiö rahamailman taivaanrannalla — suuria mahdollisuuksia lupaava ilmiö, jonka pitäisi rohkaista itsekutakin, yksinpä canadalaisen vehnän viljelijääkin."

Ilmeisestikään ei tämä täysin porvarillinen kirjottaja, R. J. Deachman nimeltään, tarkota sanojaan käsitettäväksi juuri sillä tavalla kuin tuollainen lausunto meidän kannaltamme voidaan käsittää. Kirjottajalle näyttää käyneen niinkuin ennen Bileamille, hän kun vasten tahtoaan joutui siunaamaan niitä, joita hänen tarkotuksensa oli kirota.

Maatalous ja Osuustoiminta

Tähän osastoon tarkotetut kirjotukset pyydetään lähettämään osotteella: A. B. Mäkelä, Sointula, B.C.

Auringonkukka parempi kestämään kuivuutta kuin maissi

Eräs tunnettu ontariolainen rotusikojen kasvattaja kertoo tulleensa samaan kokemukseen kuin naapurinsakin, että auringonkukka on parempi kuivan kesän rehukasvi kuin maissi ei koorni.

"En tiedä, mikä meidät saattoi viime keväänä sekottamaan muutamia paunoja auringonkukan siemeniä maissin joukkoon, mutta olemme hyvillämme, että teimme sen. Maissi menestyi huonosti, mutta auringonkukka kasvoi oikein hyvin ja lisäsi vuodentuloamme monella tonnilla. Ainakin meidän maillamme näyttää auringonkukka menestyvän paremmin kuin maissi pitkällisen poudan vallitessa, niinkuin viime kesänä sattui.

"Minulla oli auringonkukkaa kylvössä joitakuita vuosia takaperin, mutta työmiehet moittivat sitä vaikeaksi käsitellä, etten enää kylvänyt sitä, ennenkuin tänä vuonna. Auringonkukasta tulee pehmeää säilörehua, joidenkin mielestä liiaksi vetelää karjan rehuksi, mutta minä olen tullut siihen käsitykseen, että karja syö halukkaammin sellaista maissia, jossa on auringonkukkaa joukossa. Aurinvonkukka näyttää myös pitävän elukat kiiltävämmällä karvalla, kaiketikin siinä olevan öljyaineen takia."

Toisetkin farmarit siinä piirikunnassa tapaavat sekottaa auringonkukkaa maissiinsa, onpa joillakin pelkkää auringonkukka-laihoa. Maanlaatu niillä tienoin on jäykkää savimaata, joka osaltaan vaikuttanee auringonkukan verraten hyvään menestymiseen. Ottawan keskusfarmilla tehdyissä kokeissa on havaittu auringonkukan antavan raskailla savimailla parempia satoja kuin maissi, jonkatähden sikäläiset virkailijat ovat kehottaneet farmareita oikein jäykillä mailla kokeilemaan, eikö auringonkukka olisi edullisempi säilörehukasvi kuin maissi.

Kuinka farmituotteiden menekkiä voitaisiin lisätä

Usein näemme julkastavan laskelmia farmituotteiden tuotannosta ja kulutuksesta, joissa laskelmissa "tuotanto" edustaa tarjontaa ja "kulutus" kysyntää. Eräs kirjottaja kuitenkin asettuu epäilevälle kannalle siihen nähden, onko näillä numeroilla oikeastaan mitään merkitystä kotimaisen kulutuskyvyn arvioimisessa.

Kulutusta koskevat numerot, hän väittää, ainoastaan hyvin harvojen tuotteiden suhteen todella ilmaisevat, mitä kotimainen väestö voisi ja haluaisi ostaa, jos siihen olisi tilaisuutta. Ne ovat vain arviolaskuja, ehkäpä melkoisen tarkkojakin, siitä mitä jonkun määrätyn ajan kuluessa on ostettu tai kulutettu, todenteolla yrittämättä kyseessäolevaa tuotetta kaupitella. Monesta tuotteesta voidaan sanoa, että no on kätketty ostohaluisilta. Maataloustuottajat, varsinkin järjestymättöminä ollessaan, eivät tule ajatelleeksi laittaa tuotteitaan kuluttajille helposti eli mukavasti saatavaksi, ja vaikka he joskus sitä ajattelisivatkin, niin vähän he yksilöinä voisivat tehdä erikoisen huomion kiinnittämiseksi tuotteisiinsa.

Ilman järjestöä ei tuotteiden yhdenmukainen lajittelu saata tulla kysymykseen. Laadultaan tarkoin säännösteltyjä tuotteita pitää olla kosolta ja niitä pitää tasaisesti ja jatkuvasti virrata kauppaan, ennenkuin yleisö niihin kohdistaa huomiota ja antaa niille kannatustaan.

Tuotteet on asetettava yleisön nähtäville miellyttävässä muodossa, ja niiden tulee kauttaaltaan olla yhtä hyviä kuin mitä ne näyttävät voidakseen herättää yleisön huomiota ja pysyä sen suosiossa. Tämän valaisemiseksi riittää viittaus siihen, mitä on saatu aikaan citrus-hedelmien, jääkerman ja juuston myynnissä.

Kukaan ei tiennyt, kuinka paljon tällä mantereella olisi menekkiä citrus-hedelmillä (sitroonilla, appelsiineilla y.m.), ennenkuin Californian citrushedelmäin kasvattajien järjestö luokitteli, lajitteli, siistisi ja houkuttelevasti laatikoi, laajasti ilmotti ja järjesti tuotteensa saatavaksi ympäri vuoden.

Ravintotarpeiden menestyksellinen myynti riippuu monesta seikasta, joista tärkeimmät ovat: miellyttävä ulkonäkö, hyvä laatu, varma luokittelu, helpostisaatavuus, hinta ja, joissakin tapauksissa, sopiva laatikkojen tai kääröjen koko.

Hinta on tärkeä puoli asiassa. Eräitä tuotteita, joilla nyt on menekkiä ainoastaan muutamina aikoina vuodessa, voitaisiin myydä melkeinpä minä vuodenaikana tahansa, jos niiden hinta kuluttajalle pidettäisiin määrätyssä ja alhaisessa rajassa, että tuottaja siitä paraiksi saa kustannuksensa ja työpalkkansa. Tässäkin tulee esille kysymys edullisimmista tuotantotavoista sekä halvimmista ja tehokkaimmista myyntimenetelmistä.

Ei ole mitään syytä epäillä, etteikö kaikille muillekin farmituotteille voitaisi hankkia siinä menekkiä samalla tavoin kuin edellämainituille esimerkiksi otetuille tuotteille on hankittu. Saatetaan sanoa, että me emme voi ajan mittaan saada yleisöä kiihotetuksi kuluttamaan yhä enemmän ja enemmän kaikkia elintarpeita, koska kansakunnan vatsan vetäväisyydelläkin on rajansa, mutta tosiasia on, että tehokkailla myyntimenetelmillä, kuten miellyttävällä esillepanolla, tarkalla, varmalla lajittelulla ja ahkeralla ilmottamisella yleisö saadaan ostamaan vähemmänkin välttämättömiä tuotteita.

Yhdenmukaisilla tuotantotavoilla saatuja tuotteita suurissa määrissä käsitellen ja edellä selostettuja myyntimenetelmiä käyttäen voidaan luoda maataloustuotteille vakaantunut kotimainen menekki kohtuullisiin hintoihin, sillä hinnat äkkaavät saa nousta niin korkeiksi, että ne haittaisivat menekkiä.

Nykyinen aika on tiukan kilpailun ja erikoistumisen aikakautta, lopettaa kirjottaja, entiset olot ovat olleet ja menneet; elämme uudessa aikajaksossa, ja menestyäksemme siinä on meidän pystyttävä alkamme tasolla. Minne kääntyneemmekin, kaikkialla ovat vastassamme järjestöt ja suuret yhtymät. Rahaliike, teollisuus ja työvoima ovat kaikki järjestyneet (viimemainittu tosin sangen heikosti. — Toim.) laajaperäistä toimintaa varten. Maataloustuottajienkin on järjestyttävä ja tuettava järjestöjään, voidakseen laittaa välineitä, joiden avulla pysyisivät kosketuksissa kaikkien noiden erilaisten kuluttajien vaatimusten, mielitekojen, oikkujen ja vaihtelevain makujen kanssa. Heillä täytyy olla järjestöjä, jotka välittävät tietoja ja ohjeita tuottajille ja ylläpitävät käsittelemisensä tuotteiden keskeymätöntä saantia.

Helppotöisin navetan kalkkivalkasu

Ennenkuin lehmät suljetaan talvikaudeksi navettaan, on aika perinpohjin puhdistaa ja valkasta navetat, jotta ne olisivat mahdollisimman puhtaat, valoisat ja viihdykkäät sydäntalven pimeinä päivinä. Muuan suurtuottaja, joka lähettää maitonsa sikäläisen ankaran tarkastuksen alaisena, käyttää seuraavalla yksinkertaisella tavalla valmistettua sekotusta navettavalkasuun:

1 säkki sammuttamatonta kalkkia, puoli tynnyriä vettä, 1 kourallinen suolaa ja puoli ämpärillistä maitoa. Seos on huolellisesti sillattava ennen ruiskuun panemista, ettei jää kokkareita.

Sonnin taluttamisessa, milloin miehen on se tehtävä yksinään, on turvallisinta aina käyttää tankoa eli vartta, olipa kyseessä siivo taikka häijy sonni. Parannettu tanko on metallista tehty ja niin laitettu, että säpin voi avata ja sulkea varren ulkopäästä. Jos sonnia ollenkaan voi käsitellä, on sellainen tanko helppo kiinittää kuonorenkaaseen. Jokaista sonnia tai härkää on lähestyttävä ja kohdeltava varovasti ja kunnoituksella, sillä se on sangen voimakas elukka ja hurjistuneena perin vaikea hallita.

Traktori työhön heti sadon korjattua

Eräs maatalouslehti kehotti tuonnottain farmareita lausumaan mielipiteensä siitä, kumpiko on edullisempi sänkipellolle, pyörä-äestys vai kyntäminen, ja kumman he ovat havainneet edullisemmaksi nurmikolle.

Tähän kysymykseen vastatessaan muuan farmari kertoo saaneensa melkolailla kokemusta pyörä-äestyksestä sänkipellolla sadon korjattua, eritoten nyt kulumeena kesänä. Sanoo sen olevan paikallaan, milloin maa on paattunut liian kovaksi ja kuivaksi kyntää. Samalla se on joutuisa ja tehokas keino rikkaruohojen pitämiseksi kurissa. Hän ei tarkota sitä, että pyörä-äes (kultivaattori) tekisi kyntöauran työn, vaan hänen jäykkäluontoinen maansa oli pitkällisen kuivuuden tähden niin kovettunut, ettei kyntäminen voinut tulla kysymykseen.

Hänellä oli muuan pelto herneellä; heti sadon korjattua aina siihen asti kun siihen kylvettiin syysvehnä, sitä muokattiin ainoastaan pyörä-äkeellä. Jos tuo pelto olisi kynnetty, olisi se jäänyt kovin muhkuraiseksi, ja kun sää edelleen pysyi kuivana, ei maassa olisi ollut kylliksi kostetta siemenen itämiseksi. Nyt siinä vehnä oli kauniilla oraalla.

Hänen käyttämänsä pyörä-äes oli ostettu ennenkuin heillä oli traktoria, ja on oikeastaan tehty hevosten vedettäväksi, mutta näkyy hyvin sopivan 10—20 hevosvoimaisen traktorinkin perään. Traktori samalla veti äkeen jälkeen kiinnitettyä karhia (haraa). Äes on 9-piikkinen n.s. jäykkäjalka kuuden jalan leveydeltä muokkaava. Jos maa on kovaa, käytetään kahden tuuman kynsiä ensimäisellä äestyksellä, sitte äestetään poikkisarkaan seitsemän tuuman kynsillä, ja jos maa tuntuu kylliksi löyhtyneen, pannaan takimmaiseen piikkiriviin kymmenen tuuman kynnet, joilla koko maa siten tulee möyhennetyksi. Tällä keinoin pelto kyllä pysyy puhtaana rikkaruohosta, mutta kun niin kunnollisia sateita saadaan, että kyntäminen käy päinsä, olisi kaikki pellot hyvästi kynnettävä ennen talvea.

Nurmikon äestämistäkin hän sanoo koettaneensa, mutta jos nurmi on kynnettävässä kunnossa, pitää hän kyntämistä edullisempana, koska siitä samalla työmäärällä näyttää saatavan paremmat tulokset. Vaihtosiivillä varustettu kahden vaon aura peittää kaikki mätänemään, kulkee keveämmin kuin äes ja leikkaa kolmanneksen siitä leveydestä kuin äes, joten maa tulee kynnetyksi samassa ajassa kuin se tulisi kolmeen kertaan äestetyksi. Ja kynnetty maa on paljoa paremmassa kunnossa kaikkea seuraavaa muokkausta varten.

Rikkaruohojen ainaisen lisääntymisen vuoksi on ehdottoman välttämätöntä käydä sängen kimppuun joko auralla tai äkeellä heti, kun sato on korjattu. Siinä on paljon ja kovaa työtä kuumilla ilmoilla, ja missä viljelykset ovat niin laajat, että kannattaa hankkia traktori, se on ainoa, millä tämän työn saa suoritetuksi. Tänä vuonna palkkasimme lisämiehen elonkorjuun ajaksi, ja siitä myöten kun elot ajettiin pellolta, sai traktori ruveta äestämään tai kyntämään. Hevosilla oli täysi työ niittämisessä ja poiskuljettamisessa, muiden ajojen ohessa. Tämä on niitä tilanteita, joissa traktori on parhaimmillaan ja jolloin sillä on kaikki edut puolellaan hevosten rinnalla: sitä ei rasita kuumuus, ei kärpäset, eikä se välitä maakuoren kovuudesta. Se työskentelee vaikeissakin olosuhteissa kerrassaan tyydyttävästi, eikä sängen muokkauksesta heti elonkorjuun jälkeen ilman traktoria tulisi mitään.

Muutenkin traktori tulee yhä enemmän ja enemmän käytäntöön semmoisissakin maissa kuin Englannissa, missä työväkeä nykyisin pitäisi olla yltäkyllin saatavana.

Tulikoe. — Varovainen isä: "Kuulleppas, Elsa tyttöseni, jos tahdot hyvän ja uskollisen aviomiehen, niin neuvon sinun ottamaan tuon Koivusen. Hän todella rakastaa sinua."

Tytär: "Mistä isä sen niin varmasti tietää?"

Varovainen isä: "Siitä, että minä olen kuuden kuukauden ajan ottanut häneltä rahoja lainaksi, ja yhä hän käy meillä."

Auttaisikohan yskänlääke? — "Joutuun, tohtori, auttakaa jotenkin! Minä soittelin suuharppua ja vahingossa nielasin sen."

"Rauhottukaa, herra, ja kiittäkää onneanne, ett'ette soittanut pianoa!"

Diplomaatin alku. — Pikku poika: "Me alamme leikkiä elefantteja eläintarhassa. Tulkaa autamaan meitä."

Äiti: "Mihin siinä minua tarvitaan?"

Pikku poika: "Te olisitte rouvana, joka niille syöttää namusia."

Kokenut. — Puolustus-asianajaja: "Ristikuulustelu ei näyttänyt saattavan teitä hämilleen ollenkaan. Onko teillä ollut ennestään kokemusta sillä alalla?"

Puolustettava: "Olen kolmatta kertaa naimisissa."

Syytä koettaa Boutflourin järjestelmää

Maanviljelysjaostojen mukaan on kauroista, ohrista ja muista kevätviljoista monin paikoin saatu runsaampi sato eekkeriä kohden sekä suurempi kokonaissato kuin viime vuonna. Sitävastoin on alfalfa sekä heinä ja apila antanut viimevuotista huonomman sadon, ja kun juuri- y.m. säilörehukasveista saadaan laskelmat valmiiksi, on jokseenkin varma, että niistä saatu vuodentulo on keskinkertaista huonompi. Niin erilainen kuin tilanne lieneekin eri piirikunnssa, veläpä eri farmeillakin, näyttää siltä, että yleensä tulee farmeilla olemaan tuntuvasti enemmän viljaa syötettäväksi elukoilleen kuin viime vuonna, mutta vähemmän heinää ja mehuisia rehuja. Näin ollen näyttäisi ainakin monen maitofarmarin kannattavan koettaa tänä talvena ns. Boutflourin järjestelmää lypsykarjansa ruokinnassa.

Niinkuin ennen olemme perusteellisemmin selittäneet, käytetään Boutflourin menetelmää sangen laajalti Englannissa ja erinomaisella menestyksellä. Tämä ruokintajärjestelmä perustuu siihen käsitykseen, että maitolehmät tulevat syöneeksi enemmän ruokaa kuin ne kunnollisesti voivat käyttää hyväkseen, jos niiden annetaan syödä niin paljon heinää ja muuta karkeaa rehua kuin ne jaksavat syödä. Tavallisen ruokintajärjestelmän mukana annetaan lehmille varma määränsä mehuisaa rehua ja heiniä niin paljon kuin haaskaamatta syövät, mutta jauhoja tai jyviä annetaan määrältä, sen mukaan kuinka paljon mikin lehmä lypsää Boutflour väittää tämän olevan väärin: ruoka-annoksiin sisältyvän kasvisyyn ja kuivan rehun määrä on säännösteltävä, jotta lehmät voisivat tuottaa mahdollisimman suuren määrän maitoa. Liikasyönnin vaikutukset voidaan havaita, hän huomauttaa, monessa sellaisessa karjassa, joita omistajat luulevat hoitavansa mallikelpoisesti, jos käydään elukoita katsomassa yöllä. Eläimet ähkivät maatessaan. Tuo ähkiminen johtuu huonosta ruuansulatuksesta, josta kärsiessään lehmät eivät milloinkaan lypsä hyvin.

Toinen seikka, missä Boutflour jyrkästi eroaa tavallisesta käsityksestä maitolehmäin ruokinnassa, on se että semmoiset rehut kuin juurikasvit y.m. säilörehut eivät ole välttämättömiä tehokkaalle maidontuotannolle. Juurikasveilla esim. on arvoa ainoastaan niiden ulostavan ominaisuuden takia, joten ne helpottavat sulamattomain aineksien poistamista elimistöstä. Mutta jos täyttörehu- ja kasvisyy-annokset on rajotettu, ei juurikkaita eikä muita mehuisia rehuja tarvita, kun lehmät vain saavat vettä kylliksi.

Vielä väittää Boutflour, että maitomiehet antavat liiaksi arvoa rehujen maistuvaisuudelle. Maistuavisuus riippuu suorastaan siitä, kuinka paljon mitäkin rehua lehmille annetaan. Kun päivittäisten annoksien kokonaismäärä rajotetaan, lisääntyy niiden maistuvaisuus.

Tavalliset ruokinta-annokset ja Boutflourin annokset.

Tavallisesti annetaan keskimäärin 1,200 paunan painoiselle lypsylehmälle vuorokaudessa noin 24 paunaa heiniä tai niiden korvikkeita ja 1 pauna jauhoja jokaista neljää paunaa kohden maitoa minkä lehmä tuottaa. Tavallinen maitofarmarin ruokintakaava on siten tällainen:

Jos lehmä lypsää	annetaan heiniä	annetaan jauhoja
40 paunaa	24 paunaa	10 paunaa
50 „	24 „	12½ „
60 „	24 „	15 „
70 „	24 „	17½ „
80 „	24 „	20 „

Boutflourin ruokintakaava samanpainoiselle lehmälle on seuraava:

Jos lehmä lypsää	annetaan heiniä	annetaan jauhoja
40 paunaa	20 paunaa	14 paunaa
50 „	16 „	17½ „
60 „	12 „	21 „
70 „	9 „	24½ „
80 „	6 „	28 „

Niinkuin näkyy, ovat Boutflourin jauhoannokset pitkin matkaa tuntuvasti runsaammat kuin yleisesti käytetyt, ollen 1 pauna kutakin 2 6|7 maitopaunaa kohden eli hiukan runsaasti pauna kolmea maitopaunaa kohden. Räikein ero on kuitenkin siinä, että Boutflour niin ankarasti vähentää heinien (tai muun karkean rehun) antoa samalla kun jauhoannosta lisätään.

Boutflourin järjestelmässä on muitakin huomioon otettavia seikkoja, mutta nämä edellämainitut ovat pääasioita, ja koska jo ennen on tuota järjestelmää tässä osastossa perusteellisemmin käsitelty, voimme ne sivuuttaa. Tarkotuksenamme on vain huomauttaa, että tätä järjestelmää sietäisi nyt koetella etenkin sellaisten maitofarmarien, jotka säännöllisesti punnitsevat kunkin lehmänsä maidon. Mahdollisesti tultaisiin käytännössä havaitsemaan, että joitakin kohtia Boutflourin ruokintakaavassa on lievennettävä, mutta itse se perusajatus, että ruokinnan kokonaismäärä on säännösteltävä, pitäisi olla yhtä pätevä käytännössä kuin miltä se teoriassakin näyttää.

Työväen osuusliikkeiden palvelijoista

Osuustoiminnasta on paljon puhuttu ja paljon pidetty, myös paljon uhrattu aineellisia varoja näiden liikkeiden ylläpitämiseksi. Ja niin hyvillä tunnuslauseilla kuin osuusliikkeiden perustus onkin alettu, niin ihanat päämäärät kuin osuusliikkeellä on olleetkin — niin ne useassa tapauksessa ovat muodostuneet varsinaista työväenliikettä vastaan tappeleviksi laitoksiksi ja useassa tapauksessa vaarallisemmaksi kuin varsinainen porvarillinen liike. Sillä onhan se "työväen oma liike" ja näin ollen on sillä välittömämpi vaikutus suoraan joukkoihin. Meillä on hyviä esimerkkiä viimeaikaisessa osuusliikkeiden varkaudessa — tarkoitan laillisessa varastamisessa.

Vaikka näin kouraantuntuvia esimerkkejä meillä on olemassa nykyaikaisesta suunnasta osuusliikkeissä, niin mitä me olemme tehneet voidaksemme tulevaisuudessa näitä välttää. Emme mitään, vieläpä kohdaltamme tukeneet porvarillisen ajatus- ja vaikutusvallan levenemistä "omissa liikkeissämme".

Mainitsemme eräänkin seikan. Kullakin paikkakunnalla missä osuusliike sijaitsee on jonkunlainen työväen järjestö toiminta. On puolueosastoja on näyttämöitä, on lauluseuroja, on voimisteluseuroja y.m. työväen valistus- ja joukkotoiminnan osastoja. Vaan missä on osuusliikkeiden henkilökunta? Onko se mukana näissä osastoissa?? Pientä poikkeusta lukuunottamatta täytyy sanoa, että se ei ole mukana. Korkeintaan kirjoittavat hakemuskorttinsa johonkin osastoon — etteivät luulisi (työläisten) porvariksi. Sitten ei käydä edes kokouksissakaan, eipä edes haalilla iltamissakaan. Ettei se seura jossa he "paartaavat" luulisi heitä työläisiksi. Sillä hehän ovat "herrasväkeä", joskin heidän täytyy elatuksensa ottaa noin niinkuin sivumennen työläisten känsäisestä kädestä. Ja näyttää niinkuin edelleen aijottaisiin johdon taholta suosia tällaista "herrasväkeä" osuusliikkeessä töissä.

Tämä työläinen on sitten kurjassa asemassa. Sen täytyy perustaa itselleen liike. Ottaa sinne "herrasväkeä" töihin, porvari perustelee itsellensä liikkeitä ja ottaa myös omaa "herrasväkeään" töihin. Työläistä ei pelasta mikään. "Omaan liikkeeseen" ei oteta — vaikka olisi kuinka [illegible] mattitaitoinen — omistavalmoitu [illegible] ota, jos menet pyytämään tai [illegible] timaan työtä saat kapulaa ja [illegible] laa.

Herää kysymys useammin ja [illegible] ammin, kun kuulee aina [illegible] van työläisten ostouskollisuu[illegible] Niinkuin tahdottaisiin aina ja [illegible] kuvasti pitää työläisiä narreina [illegible] koomassa pääomia ja sitten kun [illegible] tä on saatu sen verran kasaan, [illegible] on jo jotakin olemista, silloin tä[illegible] osuusliikkeen sydämessä olevan "[illegible] rasväen" (palveluskunnan) avulla [illegible] nastetaan työläisten kokooma o[illegible] suus heiltä pois. Ja työläinen ru[illegible] taas perustamaan uutta liikettä [illegible] selleen" ja ottaa taas "herrasvä[illegible] palvelukseensa ja niin loppuma[illegible] miin.

Eikö tämä ole hullua saduissa [illegible] rottavien "hölmöläisten" homm[illegible] Minä olen varma, että ne henk[illegible] jotka ovat tästä samasta asiasia [illegible] keroituneet niin niiden luku ei [illegible] pieni. Vaan kuminkaan eivät [illegible] mitään, etteivät — vahingoittaisi [illegible] maa liikettä" ja kuitenkin tällä [illegible] kenemisella he vahingoittavat en[illegible] män, tai ainakin on vahingoitta[illegible] jopa niin paljon, että ovat me[illegible] täneet koko liikkeen.

Tässäkin kysymyksessä olen [illegible] mieltä, että työläisten liikettä [illegible] parhaiten palvella sellainen pa[illegible] luskunta, mikä ei häpeä missään [illegible] lanteessa sanoa, olevansa työlä[illegible] hän tuntee kaupan omakseen, v[illegible] ka tekeekin palkalla työtä. M[illegible] on riittävästi keskuudessamme [illegible] keneviä henkilöitä sellaisiin vir[illegible] hin, jota kaupallinen osuustoim[illegible] meille tarjoaa. Me emme tarv[illegible] porvarillista "herrasväkeä". Mei[illegible] on kyettävä nyt jo tulemaan o[illegible] lamme toimeen. Ainakin valmiin [illegible] varan jakelussa toisillemme, k[illegible] me kerran ajattelemme tulevais[illegible] dessa ottaa koko maailman ta[illegible] huollettavaksemme. Työväenjärj[illegible] jen kullakin paikkakunnalla sie[illegible] ottaa nämä ajatukset keskuste[illegible] vaksi kokouksissaan ja keskuste[illegible] tuloksien ja päätöksien mu[illegible] vaikuttaa osuusliikkeiden hallin[illegible] hin y.m. johtaviin ryhmiin ja [illegible] tokuntiin. Ja olenpa varma, että [illegible] tajien uskollisuutta ei tarvitse [illegible] usein muistuttaa kuin tähän [illegible] Onko kenelläkään tähän mit[illegible] sanomasti? — X. X.

Maanviljelyskoneistoa suojeltava ruostumiselta

Se vahinko, minkä farmarit vuosittain tulevat kärsimään jättämällä koneistonsa huolimattomasti taivas-alle, nousee hirveihin summiin. Ja tänä talvena se vahinko tulee nousemaan entistään suuremmaksi, jos ei aleta noudattaa huolellisempia menettelytapoja. Minkätähden vahingot nyt nousevat suuremmiksi? Sentähden, että kaikki farmikoneisto on nyt entistä korkeammassa hinnassa, eikä kallishintainen kapine kestä heitteillepanoa yhtään paremmin kuin se kesti halvempihintaisenakaan ollessaan. Mitä kalliimpi kone on arvoltaan, sitä enemmän aikaa ja kustannusta kannattaa uhrata sen suojelemiseksi pilaantumiselta. Kun kapine maksaa $175, kannattaa sen hoitoon menettää enemmän kuin sen hinnan ollessa $125.

Ensimäinen ehto koneitten käyttökelpoisuuden jatkumiselle on panna ne katon alle kohta viljelystöiden lopetettua. Jokainen tunti, millä koneen käyttökelpoisuutta jatketaan, maksaa tuon koneen ostohintaa.

Muita suojelustehtäviä, joita tänä aikana erikoisesti kannattaa ottaa huomioon, on itsekunkin koneen huolellinen tarkastus, pulttien tiukentaminen, särkyneiden osien uusiminen ja kaikkien ruostumisen vaarassa olevain osien öljyäminen. Konemaali myös hyvin korvaa hintansa farmikoneiston säilyttäjänä.

Työhön pyrkiviä on jo kylliksi

Sama maatalouslehti, joka vielä muutamia viikko takaperin pauhasi, ettei edes kaupunkien ympärillä saa kohtuullisilla palkoilla työläisiä farmitöihin, kirjottaa nyt hyvillä mielin:

"Teollisuuspulan yhtenä vaikutuksena on ollut, että farmityöväkeä on runsaasti saatavana. Eikä ainoastaan tottumatonta väkeä, vaan menneellä työkaudella on farmarien ollut entistään paljoa helpompi hankkia semmoistakin työväkeä, josta heillä on enimmän hyötyä. Kun työpalkat kaupungeissa ovat korkeat ja työttömiä on vähän, virtaa väki maalta kaupunkeihin ja farmarien täytyy [illegible] la toimeen sellaisilla työläis[illegible] joista on enemmän haittaa [illegible] hyötyä, taikka sitte maksaa [illegible] lestään kohtuuttoman kork[illegible] palkkoja miehille, jotka ovat [illegible] villä tehtävistään ja suoritt[illegible] työnsä ilman alituista valvon[illegible] Vaikka enimpäin farmituottei[illegible] hinnat ovatkin alhaiset, on [illegible] jonkunlaisena korvauksena [illegible] saampi ja halvempi työvoima. [illegible] me työkaudella ovat työpalkat [illegible] kä Canadassa että Yhdysvallo[illegible] olleet alempana kuin moneen [illegible] teen. Yhdysvaltain maanvilje[illegible] viraston tilastotietojen mukaan [illegible] vat maatyöläisten palkat siellä [illegible] kakuun 1 p. tänä vuonna alim[illegible] la tasolla mitä ne ovat olleet [illegible] tammikuun 1 päivän 1923."

Vierasta työvoimaa käyttä[illegible] varakasten farmarien on siis [illegible] nistunut, ainakin suurelta os[illegible] kiskoa huonojen hintojen aih[illegible] taman tappionsa takaisin työ[illegible] tensä selkänahasta, niinkuin [illegible] lisuusporhojenkin. Ja siitä [illegible] heidän lehtensäkin suu sokerill[illegible]

Tärkein seikka ensimäiseksi

Eräs lypsykarjan omistaja kir[illegible] taa:

Tuonnoisena päivänä pist[illegible] meidän karjaamme katsomassa [illegible] an nuori maitofarmari, joka joit[illegible] vuosia takaperin on suorittanut [illegible] hyen oppikurssin karjanhoidossa [illegible] joka juuri on alkanut muutam[illegible] puhdasrotuisilla vasikoilla jalo[illegible] maan isältään perimäänsä hyvää [illegible] karotuista lypsykarjaa.

Meitä melkoisesti hämmästytti, [illegible] tä hän ensimäiseksi tarkasteli [illegible] dän eläintemme selkäpuolen vii[illegible] puheli niistä ja näytti olevan e[illegible] kiintynyt kunkin elukan raken[illegible] seen ulkomuotoon. Eläinten [illegible] suumiin syvyys, utareet ja nisät [illegible] tuivat hänelle olevan vähem[illegible] arvoisia asioita. Hän tuskin [illegible] eikä sanallakaan kosketellut [illegible] ta, jotka meidän karjalla mi[illegible] me ovat erikoisen hyvät.

Yläpuoli on kyllä tärkeä [illegible] varsinkin puhdasrotuisessa ka[illegible] mutta alapuoli sentään on [illegible] tärkeämpi maitofarmarille. [illegible] lot lähtevät lehmän lypsy[illegible] Kaunis selkäviiva parantaa e[illegible] ulkonäköä ja on eduksi sii[illegible] dessä, mutta maitoa ei siitä [illegible] Vankka rakenne, väljät tilat [illegible] alle ja maidolle, mallikelpoiset [illegible] reet ja tyyni lypsyluonne ovat [illegible] sijassa tärkeät ja niihin on [illegible] vast'alkajan että kokeneemman [illegible] janjalostajan etupäässä kiinni[illegible] vä huomionsa.

Avomielinen. — "Tässä on [illegible] sumakortti minun kultahäi[illegible]"

"Sinunko kultahäihisi?"

"Niin. Menen naimisiin [illegible] nan-omistajan ainoan pojan [illegible] sa".

...a eri paikoilta

...at tässä osastossa ...ilmottajilta 3 senttiä ...ilta, joiden ilmotus on ...hdesti viikossa saman... senttiä sana ja niiltä ...us on jatkuvasti sa... ...kaisessa lehtemme il... ...umerossa, 1½ senttiä ... ilmotusmaksu kerta ...0 senttiä ja seisovista ...erraita.
...n tarkotetut ilmotuk... ...tajain tai ilmotuksen ...iittävä PAIKALLIS...

...URY, ONT.

...SEN RÄÄTÄLILIIKE. ...n. Lisgar Street, Box ...ury.

...R CLIFF, ONT.

...A! EHDOTTOMAS... ...korput ja kovat leivät ...uri Koivulan eapasta. ...ff, Ont. Werner Koi... ...e 276. Box 113.

...RTHUR, ONT.

...LLMANIN KENKIEN ...e, 101 S. Vinsermere ... Arthur, Ont.

... PORT ARTHURIN ... auki arkipäivinä kah... ...aamulla kello seitse... ...la. Rahaa välitetään ... kaikkia Vapaudessa ...oja pidämme varastos... ...lettiä myymme kaikil...

...NTO, ONT.

...NEN RUOKALA SUO... ... tarjotaan hyvää ja ...ruokaa. Avoinna kaik... ...inä kello 6 aamulla ...llä. 395 Queen St. W.

...JA RUOKAA SAATA... ...vittäin ja viikottain. ...i, 3 Widmer St., To...

...AUTO BODY AND ...Co. ottaa vastaan seu... ...rjaustöitä: Acetylene ...attojen kehyksien sekä ...kabumpparien korjauk... ...sekä rautatyö tehdään ...sille ensiluokkaisesti. ...arbonia poltetaan. 50c ... Puhelin Wa. 3354. ...Street, Toronto. Ont.

...REAL, QUE.

... JA ASIATOIMISTO ...ranta, 908 Richmond ...treal, Que. Puhelin ...

...KORJATAAN, POSTI... ...e erikoishuomio. 760 ...St., Montreal, Que.

...KOSKI, OMPELULII... ...ellaan. 919 Inspector, ... Que.

...fooni halvalla

...uutena $185.00, myy... ...poismuuton takia en... ...ostajalle. Kannattaa ...ykää:

...V. Venhola

...ksi myynti on jätetty. ...dbury, Ont.

...taan tietää

...tietää Helmi Rintalan ...skelan olinpaikan, niin ...yväntahtoisesti ilmoit... ...osotteella: (276 ...uri Eteläpää, ...0, Timmins, Ont.

A. PARENT

118 DURHAM STREET, PHONE 1454

Sähkö- ja plummaus-työtä

Kaikille maanviljelijöille mieliby-vällä annamme arvioinnin

Delco sähkövalo systeemin asetukseen, joka antaa teille sähkövalot ja pumppaa veden taloonne. Kirjoittakaa tai käykää kaupassamme.

Sudbury, Ont.

TURNIPSIA

(Juurikasrehuj)

Saamme ainoastaan kaksi vaununlastillista näitä juurikasrehuja, joten tehkää tilauksenne heti. Alhaiset hinnat.

THE EDWARD GRAIN CO.
66 Elm St., West., Sudbury, Ont.

I. S. SALO

192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Kaita- ja kelloseppä, takoo ensiluokan työtä halvimmalla. Saari vaunuja ilmanttoja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.

KOLIA ja PUITA

Laberge Lbr. Co.

Puhelin 777
Sudbury, Ont.

PALLOHUONE

— ja —

Matkailijakoti

961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr.

7 UP

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works

Sudbury, Ont.
252 Regent St. Puh. 946

MYYTÄVÄNÄ

Poismuuton tähden myydään sauna ja laundry, joka sijaitsee hyvällä liikepaikalla. Lähempiä tietoja saa suullisesti ja kirjottamalla: (279

Mrs. T. R.,
Box 107, Fitzroy Harbor, Ont.

HEI POJAT!

Kun tulette Hearstiin, niin käykää katsomassa Wälkkilän poikaa, niin saatte purasta ja petin.

Walde Wälkkilä,

Box 80, Hearst, Ont.

Suomalainen Ruokala

Tarjoaa huoneita ja ruokaa päivittäin ja viikottain.
5 Widmer St., Toronto, Ont.
Telefone Elgin 9960.

TILDA MOISIO

PORT ARTHURIN

Luonnonparantola

Hoitajat —
PETER HOLAPPA
JOS. HALONEN
350 Bay St.

Uusi Suomalainen Ruokala

avattu 256 Queen St. West.
TORONTO, ONT.

Matti Salo

Puhelin: Adelaide 7531

MAALAUSTA

JA

PAPEROINTIA

teemme huolella ja halvalla.

Ekman ja Tamminen

Puhelin Ad. 4719

40 Camden St., Toronto, Ont.

P. MANNISEN

SAUNA

Avoinna joka päivä paitsi sunnuntaina ja maanantaina kello 3 ip.—12 ip. Lauantaisin klo 1 ip.—2 ap.

PUHELIN 1582
171 PINE ST., SUDBURY, ONT.

—o—

Huom.! Huom.!

Tulen antamaan hieronta

Mannisen saunalla.
Phone 1582, 171 Pine St.
KUSTI JÄRVI

KÄHERTÄJÄ

644 Lagauchetiere St. W.
MONTREAL, QUE.
Puhelin Lang. 2910.

U. ELORANTA

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT
—Box 1873—
8 Durham St.
Puhelin 2468

Tunnit 1—3 i.p. 6—8 30 i. Puhelin Trinity 7248

Tohtori N. LANDIS

Spesialisti miesten, naisten ja lasten taudeille.

387 Dundas St. W., Toronto.

SUOMALAINEN EXPERTTI KELLO-SEPPÄ

E. KOLARI

22 Elm St.,
Ovi 118, Sudbury

John Lahti

Välittää kolia ja puita sekä toi mittaa muuttotöjä. Kääntykää puoleeni tarvittaessa.

50 Lorne St., Sudbury
Puhelimet: kotiin 1724
konttoriin 1676

SUURIN JA AJANMUKAISIN RUOKALA

HOLM'S CAFE

439 QUEEN ST. WEST
(Spadina ja Queen Sts. kulmassa)
TORONTO, ONT.

Hyvä ruoka ja kahvi. Suomalaiset leivokset. Tervetuloa!

HUOM!

Siistiä lämpimiä HUONEITA vuokrattavana. RUOKAA tarjoillaan samassa paikassa.

178 Cedar St., Sudbury.
Phone 457 W.

Senia Järvi,

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuna.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius

Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

PALLOHAALI ja PARTURI

Lindforsin saunan yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr.

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake. Ont.

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani palvellessani yleisöä kaikessa parturinalaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff

KIRKLAND LAKE - ONTARIO

The Readers of the "Vapaus"

Patronize only those concerns that advertise in the "Vapaus" and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.
We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the "Vapaus" advertisers.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa

S. 302 eli N. 743

VÄRJÄYS-

ja

PUHDISTUSLIIKE

(THE BRILLIANT)

230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.

226½ Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

POJAT

Rantoihin tullessanne pistäytykää
KURIKAN PALLORUUMASSA
294 Bay St.,
PORT AURTHUR. ONT.

STAR BARBER SHOP

295 Bay Street,
PORT ARTHUR, ONT.

E. SUKSI ja E. HOFFREN

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevan oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.69
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $8.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus. y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .... 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Estteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intiinilinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin kolilikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Ämätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .... 50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .50
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 ja sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelit asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Timmins, Ont., ilmoituksia

DRINK Coca-Cola

Y.m. virvokejuomia valmistamme ensiluokan aineista. Tilaukset toimitetaan nopeaan.

Timmins Bottling Works

K. A. Merikallio, omist.
Box 1749 - 61 Birch St. - Puhelin 646 J.

Korrin ja Jämsen

PARTURINLIIKE

on osuusruokalan rakennuksessa
49 3rd Ave., Timmins, Ont.
Tukan käherrys on myös samassa paikassa.

Alex Koskelan Sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA St. N. TIMMINS.

PUKUJA

tehdään mittojen jälkeen omassa liikkeessämme. Takaamme sopivaisuuden. Liikkeessämme työskentelee suomalainen räätäli.

W. T. Montgomery

1 Cedar St. W. Timmins, Ont.

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont
Puhelin 375

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoillo lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

Tarjoamme seuraavia erikoisuuksia pienen ajan, joten käyttäkää tilaisuutta hyväksenne

Jauhoja	$3.40 per sk.	Sokeria	$5.50 per sk.
Bräniä	$1.05 per sk.	Shortsia	$1.75 per sk.

Tonnikaupalla ostettaessa annamme 5c alennuksen jokaiselle sk. Tilatkaa laatikollinen McIntosh omenia tällä alhaisella hinnalla, $2.35. Leipuriliikkeemme siirtyy uuteen huoneustoonsa t.k. 15 p. paikkeilla, ja uskomme, että tulemme alentamaan leivän sekä kahvileivän hintoja; mutta aluksi luettelemme seuraavia hintoja:

Meidän käsin tehtyä kovaaleipää .... 11c pauna
Erikoisen hyvää sokerikorppuja .... 14c pauna

Ruokalat, kaupat, y.m. saavat 2c alennuksen jokaista paunaa kohden. Jos ette vielä ole meidän kannattajia, kirjoittakaa, soittakaa, tai käykää. Olemme varmoja, että hintojamme, tavaran lajiin katsottuna, ei voida parantaa.
Ja muistakaa, jos voittoa kertyy, jataan se kuluttajien kesken.

The

International Co-operative Trading Co.

Limited

176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Puhelin N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1326
1101 W. Gore St., West Fort William, Ont. Puh. S. 4030
Intola, Ont. — Puhelin McIntyre 17

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

— Suosittelaan —

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ

Auki joka arkipäivä kello ... yöllä

Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa

PUHELIN 2400 N.

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA TARMO

on koko olemassaolonsa ajan ollut tienraivaajaliike todellisen työläisten osuustoimintaliikkeen suunnassa. Tämä liike on aina käyttänyt kaikki liikenevät varansa viimeistä senttiä myöten työläisten luokkataistelun tukemiseen. Nykyisenä huonona aikana ei työläisillä ole varaa kannattaa yksityisiä ruokaloita, silloin kun he omassa liikkeessään voivat saada paremman ruuan ja palveluksen halvemmalla. Aterian hinta 25c. Työläistoverit! Teistä itsestänne riippuu liikkeenne menestys.

VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LTD.

316 Bay Street, Port Arthur, Ont.

ASIOITSIA

Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkitöissä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen liikeiden konttoripalainen takaa teille nopean palveluksen.

RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA
244 BAY ST. — POR TARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 365

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori

J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA

Erikoisala: parantaa katkenneet vermuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.

Konttori Fort Williamissa 12-14 Ross Block, Montreal Pankin yläkerrassa. Puhelin S. 2077.
Port Arthurissa Huone 2, Woolworth Bldg., Kymppisentin yläkerrassa. Puhelin N. 3063.

WORKMEN'S RESTAURANT

539 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Uusi Kiuassauna

Naisille ja miehille suosittelee kylpyjään. Etevät hierojat tavatiavissa.
Avoinna: Keskiviikkona ja torstaina kello 3—12.
Perjantaina 1—12. Lauantaina 1—2 yöllä.
Sunnuntaina 9 ap. 1 ip.
56—58 Widmer St., Toronto, Ont.

Suomalainen Käherrysliike Melba

318 Queen St. W., Puh. Adelaide 0070

Sähkökiharoita annetaan uusimman menetelmän mukaan. Kaikkea alaan kuuluvaa työtä suoritetaan kohtuullisilla hinnoilla.

Sulkeutuen arv. yleisön suosioon.

HUOM.!

Olen takaisin liikkeessäni. Myöskin on töissä ammattitaitoinen naisparturi, joten voitte saada tyydyttävän palveluksen. Käykäähän tutustumassa.
J. OKSANEN — Vapauden talossa, käyäti sivulta.

NAISPARTURI JA KÄHERTÄJÄ

Pyydämme sulkeutua arv. Yleisön suosioon hyvällä työllä ja kohteliaisuudella

Elsa Glade ja Anni Svartsjö
131 Peter St. W. Toronto

Torontolaisten huom.!

Suomalainen suutariliike on avattu 69 Duncan Street, joka jatkuu McCaul Streetistä etelään, alapuolelta Queen Streetin. Työ tehdään hyvin ja kohtuullisella hinnalla.

S. Nurmi

69 Duncan St., Toronto, Ont.

Vaivaako Teitä Voiman Menetys?

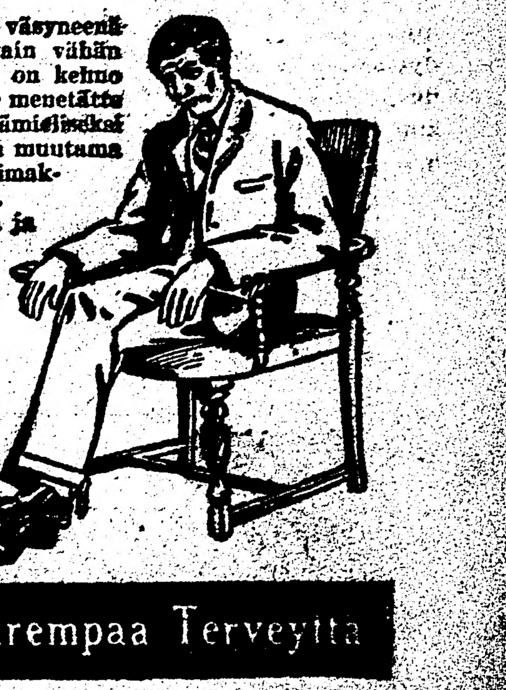

Kun nousette ylös aamuisin heikkona ja väsyneenä levottoman yön jälestä, ja kun teillä on vain vähän enerkiaa tai innostusta; kun ruokahalunne on kehno ja mitä te syöttekin, on vaikea sulattaa ja te menetätte voimaa ja painoa ja tunnette itsenne synkkämieliseksi ja pahantuuliseksi, ottakaa Nuga-Tonea vain muutama päivä ja pankaa merkille, kuinka paljoa voimakkaammin ja paremmin te tunnette voivanne.

Nuga-Tone on tuonut parempaa terveyttä ja lisättyä voimaa tuhansille ihmisille. Se puhdistaa ruumiin myrkyllisistä liikaaineista, vahvistaa ja virkistää hermostoa ja lihastoa ja elimiä ja tekee elämän elämisen arvoiseksi. Parempaa lääkettä kuin tämä ei ole koskaan valmistettu säännöstelemään vatsaa ja suolistoa, voittamaan umpitautia ja ilmoittamaan olemusta nuvuttavia tilainteita vastaan, jotka usein johtavat sairauksiin.

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos rohdoskauppiaallanne ei sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskauppiaaltaan

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveyttä

...R THAT DASH OF ...EAM

TALON emännöitsijän ei kannata käyttää kermaa runsaasti joka päiväisessä ruuan laitossa. Samat tulokset, ruuan rikkauteen, kermaan, voinrasvan laatuun, y.m. nähden saadaan käyttämällä St. Charles maitoa. Hän voi valmistaa kaikenlaista rikasta, maukasta ruokaa käyttämällä tätä maitoa, samalla kertaa kohottaen hänen mainettaan keittämisessä sekä lisäen runsausta ravintoa niihin ruokiin jota hän valmistaa.

UUSI KEITTO OHJEKIRJA—VAPAASTI

"The Good Provider" miellyttää teitä. Lähes 200 kuvitettua, kokeiltua ohjetta. Tilatkaa se tänään ... käyttäkää tätä kuponkia.

Postittakaa kuponki tänään
...E BORDEN CO. LIMITED, 140 St. Paul St. West, MONTREAL, P. Q.
...kyää ja lähettäkää minulle vapaasti uusi St. Charles keitto-ohjekirja

Sudbury

VAPAUDEN

johtokunnan kokous tänä iltana kello 8. Läsnäolo välttämätön.
Liikkeenhoitaja.

PALELIJATAR-YHDISTYKSEN KOKOUS

Liberty-haalilla ensi perjantaina t. k. 21 p:nä klo 8 j.pp.
Tärkeitä asioita.

LAULAJAT TÄNÄ ILTANA 7.30

Perjantaina 7.30 "Sankariverta" kello 8 "Pirun kirkko".

"PENTTI JA ANTTI"

esitetään toisen kerran viikko ensi lauantaista. Tämä siksi, että yleisö tietää varustautua ja järjestää menonsa. Esitystä ja näytelmää ei tarvitse erikoisesti "puffata" näyttämön taholta, sillä todennäköisesti ensi-illan yleisö pitää siitä huolen koskapa useampi ensi-illan yleisöstä on tilannut lipun toiseenkin esitykseen.

"HUONO RUOKA JA HUONO PALKKA"

"Tahdotte mennä Burwashiin joksikin aikaa", kysyi poliisituomari tänä aamuna poliisioikeudessa eräältä vanhalta ryysyisiin vaatteisiin puetulta ranskan kieliseltä työttömältä, jota syytettiin irtolaisuudesta.

"En tahdo mennä Burwashiin. Siellä on huono ruoka ja huono palkka", vastasi syytetty, kertoen lisäksi viime kesäisistä harhailuistaan Quebecin maakunnan työpaikoilla.

Jutun käsittely lykättiin seuraavaan päivään.

Eräs toinen irtolaisuudesta syytetty, englantia puhuva, 49-vuotias työläinen pyysi, että hänet lähetettäisiin kolmeksi kuukaudeksi Burwashiin. — Kapitalistinen poliisiraati täytti miehen pyynnön.

TÄMÄN ILLAN TANSSEISSA

Liberty-haalilla soittelee sama orkesteri kuin viime torstainakin. Valonheittäjä myös on toiminnassa taas pitkästä aikaa.

HYMYILLÄ JA HÖRÖTELLÄ SAIMME TAAS

toissa iltana katsellessa Pentin ja Antin eukkojen vaihtoa, — huvinäytelmää, joka on tehty juuri sitä varten, ettei ihmisillä sinä iltana ikävä olisi ja jonka näyttämömme "antoi ulos" täysivoimaisena. Kolmikko, Pentti — Junkkarinen, Antti — Hjorth ja Petteri — Asiala, pitivät huolen siitä, ettei katsojain kasvot saaneet kauan huoltenvakavina mörjötellä. Heitä siinä avustivat toprakat eukot Riitta — Hellen Hjorth ja Fiina — Anna Vainikainen sekä Leenamuori — Tyyne Tenhunen. Nuorten rakastavaisten osia viehättävästi esittivät Impi Sievänen ja Elvi Vainikainen sekä Mauno Passi ja Paavo Häkkinen. Lautamiehenä Kalle Suutarinen. Lisäksi ryhmä iloista ja reipasta nuorisoa, joka täydensi näytelmää lauluin ja tanssein. Nautinnolla kuunteli ne hauskat laulut piano- ja viulusäestyksineen, joita kappaleessa on vähä väliä.

Kiitämme taas näyttämömme ahkeria uurastajia hupaisesta hetkestä, joita täällä surun ja murheen laaksossa silloin tällöin kaipaa. Katsomo olikin täysi, ja niin varmaan tulee olemaan vielä toisen kerran, kun uusintanäytös tapahtuu. — —ö.

PÖRRÄÄ VIIDENNEN KERRAN

ensi sunnuntaina Long Lakella, jonne rientää myöskin kansa Sudburysta. Useammat ovat tuota — "Jaha kuinka ollakaan" — katsoneet neljäkin kertaa, vieläkään kyllästymättä, joten kannattaa ensikertalaisten ottaa huomioon, ensi sunnuntai-ilta Long Lakella, jossa esitetään tuo rehevä ja mehevä makupala, "Uusi pörriäinen", jonka jälestä tietysti pistetään jalalla koreasti pikkutunneille asti. Samasta asiasta vielä perjantain numerossa.

Asiamiehet ja toverit, huolehtikaa lehtenne levityksestä!

C. S. J. OSASTO NO. 16 SUDBURYSSA

PITÄÄ

VAPAUDEN

Kirja-ILTAMAN

LIBERTY-HAALILLA

Lauantai-iltana. marrask. 22 pnä

OHJELMASSA

Soittoa soittokunnalta, puheita, runoja, soololauluja, y.m., y.m., sekä 1-näytök. näytös

SANKARIVERTA

Kirj. Arvo Airamo.

KUVAELMA

ELÄMÄN KIRJA

Kirj. John Wirta.

SISÄÄNPÄÄSY läpi haalin 50 senttiä. Jokaisen tiketin mukana annetaan kirjapaketti joka sisältää yhden tai kaksi kirjaa, ollen arvo ei vähempää kuin 50 senttiä. Suurelta osalta kirjat ovat puolta ja enempääkinkalliimmat kuin ovirahan hinta.

SAAPUKAA TYÖLÄISET JOUKOLLA TÄHÄN TILAISUUTEEN LÄHELTÄ JA KAUKAA!

Tanssille on varattu runsaasti aikaa ohjelman loputtua

TERVETULOA!

Sudburyn Osasto No. 16 Valistuskomitea

Jobitöitä valmistetaan

Vapauden kirjapainoon otetaan tehtäväksi kaikenlaatuista sivilityötä, kuten kirjekuoriin nimen painoa, kirjeenpäitten valmistusta, lasku ja statementtien tekoa ja mitä tahansa yksi taikka useamman väristä jobityötä. Osastoja, yhtiöitä, osuusliikkeitä ja yksityisiä kehotetaan lähettämään tarvitsemiensa töitten valmistuksen Vapaudessa tehtäväksi Työ tehdään ensiluokkaista ja hinnat ovat kohtuulliset. Lähettäkää tilauksenne osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudburv. Ont.

SCHWARTZ'S

Silkki- ja Villakankaita

Kohtuhinnoilla

Durham St., Sudbury.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa TORONTO.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

SUDBURY TAXI
PHONE 899

Viisi umpinaista Studebaker autoa aina yleisön palveluksessa. Kokeneet luotetut auton kuljettajat. Suomalaisia palvelee suomalaiset. — Pitkille ja juhlamatkoille erikoishinnat sopimuksen mukaan.

SUDBURY TAXI — PHONE 899

Autoasema postikonttoria vastapäätä Durham kadulla

J. V. VENHOLA

SUDBURY ONTARIO

SUOMALAINEN APTEEKKI
JA
ROHDOSKAUPPA

Montrealissa, Que., 151 Ontario St. E.

Täällä voitte saada kaikkia lääkkeitä ja rohdoksia niinkuin vanhassa maassa. Käykää meillä tai kirjoittakaa meille. Lähetämme lääkkeit ja rohdoksia kaikkialle Canadaan.

SUOMALAINEN PALLOHUO[NE]

AVATTU 239 QUEEN ST. W.
Vastapäätä St. Patrick St:iä, 2:nen ovi länteen Prinsessa kahvilasta.
TUPAKKAA MYÖSKIN SAATAVANA

Toronto, Ont. Tervetul[oa]

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOME[EN]

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmo[ittakaa] millä junalla saavutte Montrealiin. Välitämme l[iput ja] lippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämi[sessä] vapaasti.

JOHN STAHLBERG

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1196 St. Antoine St., Montreal, Q[ue.]

MONTREALISTA JA QUEBECISTA GLASGOWIIN, BELFAS[TIIN] LIVERPOOLIIN

Marrask. 26 .... DUCHESS OF B[...]

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 28 .... MO[...]

JOULU JA UUDEN VUODEN PURJEHDUKSET

Saint Johnista N.B., Glasgowiin-Belfastiin-Liverpoo[liin]

Jouluk. 5 .... DUCHESS O[...]
Joulu. 12 .... DUCHESS OF RI[...]
Jouluk. 16 .... DUCHESS OF [...]
Jouluk. 24 .... MO[...]

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Jouluk. 13 .... MON[...]

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne k[ääntykää] kenen tahansa Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen t[ai] White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkä[ä se] Canadian Pacific Expressin välityksellä

Suomalainen Höyrysauna

Avoinna joka arkipäivä kello 1 päivällä kello 12 yöl[lä]
Lauantaisin kello 10 aamulla kello 12 yöllä.
770 Aqueduct Street, Montreal, Quebec

GEO. ESPER
108 Durham St.,
SUDBURY, ONT.

TIEDOTUS

Pitäkää silmällä
Meidän avauspäivän erikoisuuksia

Sudburyn sekä ympäristön väestölle täten tiedotamme, että olemme uudelleen avanneet liikkeen 108 Durham St. Varastomme sisältää naisten, lasten ja miesten vaatetavaraa, kenkiä, y.m. Ostaessanne tästä myynnistä, huomaatte suuret säästöt. Selvästi merkatut hintalaput osoittavat tämän. Kehoitamme teitä vierailemaan tässä myynnissämme, nähdäksenne mainiot arvot. Myynti alkaa marrask. 21 p. 108 Durham St. — Geo. Esper — Sudbury.

NAISTEN TALVITAKKEJA

Takkeja, koristeltu Beaverine nahkalla, tav. hinta $25.00, nyt alennushinta $19.93
Naisten Jersey pukuja, kaiken värisiä. Tav. hinta $12.00. Alennushinta $9.48
Tyttösten tweed pukuja, tav. hinta $16.00, alennushinta $11.49
Tupaleninkejä, kaiken mallisia. Ennen myyty $1.75, nyt $1.25
Naisten tweed leninkejä, kaiken mallisia, värisiä ja kokoisia, tav. $10.98, nyt $8.98
Naisten georgette leninkejä, kaiken värisiä, kokoisia ja mallisia, tav. myyty $19.00, nyt $15.98
Naisten silkki, pitsipäällystäisiä leninkejä, monen eri mallisia, värisiä ja kokoisia, joista voi valita, tav. $19.50, nyt $15.95
Tyttösten satiini ja canton creppi leninkejä, mainio valikoima, sekä kokoisia, tav. myyty $14.98, nyt $9.98
Tyttösten georgette ja satiini "party" leninkejä. Hyvä valikoima, tav. myyty $12.95, nyt $9.89
Tyttösten satiini ja canton creppi leninkjeä, mainio valikoima, kokoja, malleja ja värejä, tav. myyty $13.50, nyt $10.98
Tyttösten silkki leninkejä, hyvä malli-, väri- ja koko-valikoima, tav. myyty $7.50, nyt $4.98

Naisten silkkisukkia, kaiken värisä, tav. 75c pari, nyt 49c
Naisten ja tyttösten huopahattuja $1.98
Naisten ja tyttösten samettihattuja, tav. myyty $4.50, nyt $2.98
Naisten aamutossuja, kaiken kokoisia ja värisiä, tav. 98c pari nyt 69c
100 paria silkkibloomereita, tav. $1.00, nyt 59c
Naisten kenkiä, viimeisintä mallia, mustia sekä rusketia, vasikan, kiilto, y.m. nahkoista tehtyjä.
Alennetut hinnat ....$2,50, $3.50, $4.50 ja $4.95
Naisten cashmere sukkia, tav. 75c, nyt 69c
Naisten silkki- ja villasukkia, tav. 75c, nyt 69c
Naisten silkkisukkia, tav. $1.25, nyt 98c
Naisten sukkia, musta kanta, tav. $1.65, nyt $1.29
Lasten cashmere sukkia, tav. hinta 65c, nyt 59c
Lasten mustia worsted sukkia, tav. 65c, nyt 59c
Lasten yksimittaisia aluspukuja, kokoja 3—8 v., tav. hinta $1.50, nyt $1.25
Lasten nukkavuorisia bloomereita, kokoja 3—8 v. Tav. hinta 49c, nyt 39c
Lasten samettileninkejä, tav. $4.50, nyt 3.98
Lasten flanellileninkejä, tav. $3.00, nyt $2.49
Lasten flanellileninkejä, tav. $3.75, nyt $3.49
Scotch Fingering kudinlankaa, kaiken väristä, tav. hinta $1.35, alennushinta ....$1.19 pauna

Naisten Leninkejä
Hinta $7.50
tai 2 leninkiä $10.

Miesten Penmans villaisia yksimittaisia aluspukuja, tav. hinta $300, nyt $2.50
Miesten nukkavuorisia yksimittaisia aluspukuja, tav. $1.75, alennushinta $1.49
Miesten nukkavuorisia 2-osaisia aluspukuja, tav. $1.75, alennushinta $1.39
Miesten Rayon silkkipaitoja, tav. $3.75, alennushinta $2.98
Miesten Broadcloth paitoja, tav. $1.49, alennushinta $1.29
Miesten svetereitä, tav. $4.50, alennushinta $3.95
Miesten pään yli vedettäviä svetereitä, tav. hinta $3.50, alennushinta $2.75
Miesten svetereitä, tav. hinta $5.00, alennushinta $4.49
Miesten työsukkia, tav. hinta 50c, nyt 3 paria $1.00
Miesten villasukkia, tav. 65c, nyt pari 59c
Miesten Worsted sukkia, tav. 50c, nyt 3 paria $1.00
Miesten silkki- ja villasukkia, tav. 75c, nyt 69c

Myynti kestää 15 päivää, alkaen perjantaina marraskuun 21 pnä

GEO. ESPER

108 DURHAM STREET — SUDBURY, ONT.

Säästätte Kun Ostatte EATONISTA

"SPECIALS" ovat tarjolla marraskuun 21—27 päivään asti

BUDWEISER **MALASSISIIRAPPIA** No. 2½ kokoinen kannu 83c
ERIKOISUUS . . . HUNT'S **VAARAIN JÄMIÄ** 40 unssin purkki 36c
SHIRRIFF'S "GOOD MORNING" **MARMELAADIA** 2 p. purkki 47c
SNOWFLAKE **Ammoniakkipulveria** 2 pakettia 15c
ERIKOISUUS . . . HYVIÄ **KAURANRYYNIÄ** 5 paunan pussi 17c
BROOKFIELD **JUUSTOA** ½ paunan paketti 21c

EXTRA ERIKOISUUS **SUNLIGHT SAIPPUAA, 10 kappaletta** 49c

ERIKOISUUS . . . AUSTRALIALAISIA **PERSIKOITA** 2 kpl. No. 2 kokoista kannua 31c
ERIKOISUUS . . . AYLMER **PORK AND BEANS** 5 Individual kokoa kannua 24c
TÄMÄN VIIKON AJAN **HAWES LATTIAVAKSIA** Paunan kannu 43c
SUNERA **CEREAL (aamiaisruokaa)** Paketti 24c

Pitäkää silmällä punaisia hintalappuja — Kannattaa tehdä ostoksensa meiltä

EXTRA ERIKOISUUS **FIVE ROSES JAUHOJA 7 paunan pussi** 27c

ERIKOISUUS — Lemon eli vanilla **EXTRACTIA** Keinotekois. värjätty, 4 uns. pullo 23c

KAUPPATUNNIT: 9 ap.—6 ip.
Torstaisin: 9 ap.—12.30 ip.
Auki lauantai-iltoina 9.30 ip. asti

Yksi ja ainoa **H. P. KASTIKE** Pullo 28c

EXTRA ERIKOISUUS **WESTONIN SANDWICH BISKETTEJÄ, pauna** 24c

ERIKOISUUS . . . KIVETTÖMIÄ **RUSINOITA** Kaksi 15 unssin pakettia 23c
EXTRA ERIKOISUUS . . . **BLACK LABEL TEETÄ** ½ paunan paketti 23c
ERIKOISUUS . . . CROSSE & BLACKWELL'S **MAKAROONIA** Juuston kanssa — 2 suurta kannua 23c
ERIKOISUUS . . . KING'S PLATE **LOHTA** Suuri kannu 26c

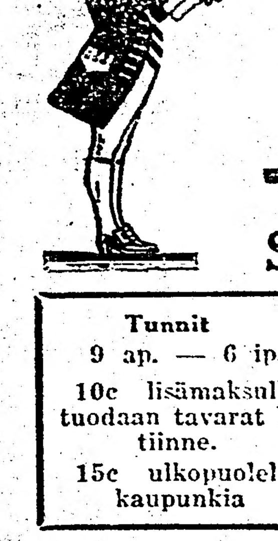

Perjantain ja lauantain erikoisuuksia lihaosastolla

Peamealed Cottage Rolls Pauna 25c
Salaattilehtiä 3 kpl. 25c
Nuorta **Sianpaistia** Kinkkuosaa Puoliskona tai kokonaisena Pauna 22c
Navel appelsiinia Tusina 21c
Sirloin Steak ja paistia Pauna 22c
Grape Fruit Suurta kokoa 3 kpl. 19c

Lauantai erikoisuus kello 7—9.30
SELLERIÄ .... 2 kpl. 17c

Tomaatteja 2 paunaa 29c

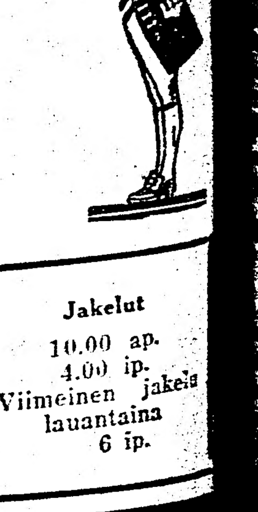

Tunnit
9 ap. — 6 ip.
10c lisämaksulla tuodaan tavarat kotiinne.
15c ulkopuolella kaupunkia

Eaton Groceteriat

Elm ja Durham kaduilla

Jakelut
10.00 ap.
4.00 ip.
Viimeinen jakelu lauantaina 6 ip.